

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITHUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Montrealis • 1973. X. 10 • Nr. 41 (2067)

7722 George Street, La Salle 690, Canada • Tel. (514) 366-6220

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

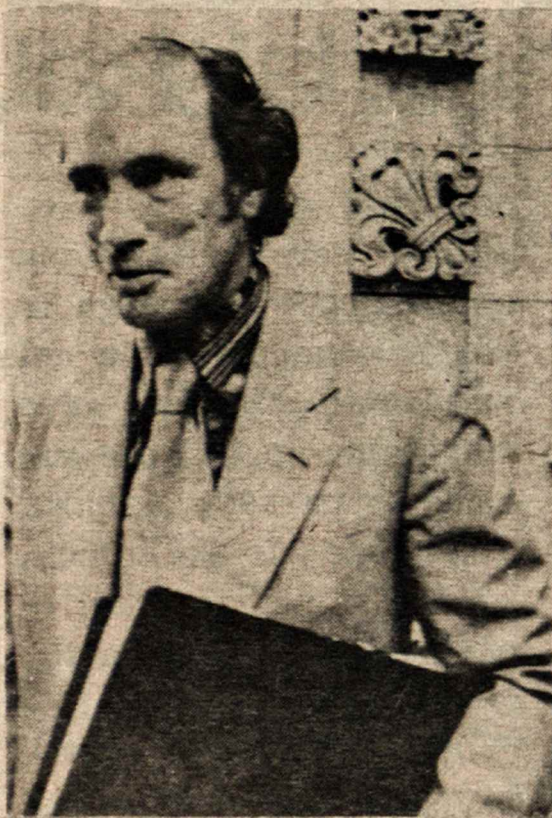
KARAS VIDURINIUOSE RYTUOSE —

Praėjusį savaitgalį visas pasaulis išgirdo, kad apsišienijusios arabų valstybės pradėjo karą prieš Izraelį. Tikriausiai sakant atakavo Izraelį dėl savo prarastos teritorijos 1967 metais. Izraelis tuoju išvystė savo ataką ir jau sekmadienį vyko pilna žodžio prasme — karas. Kaip ilgai, kaip kurie laikysis parodys ateitis, bet reikėtų spėlioti, kad į platesnio karo apimtį, bent šiuo metu, neišvystys. Juk jau gerai matėsi, kad paskutiniuoju laiku didžiosios pasaulio galybės — JAV-bės su Sovietų Rusija ir su Kom. Kinija yra suartinusios santykius, kurios dėl šio Vidurinių Rytų incidento gali išvengti kraštutinumo. O Sovietų ir Kom. Kinijos tarpusavio šalti santykiai gal irgi neturės didesnės įtakos šiame konflikte.

MIN. PIRM. P. E. TRUDEAU PEKINE

Jau iš ankščiau planuotam vizitui į Kom. Kiniją, šiomis dienomis Trudeau didžiuliu lėktuvu nusileis Pekine. Neabejotina, kad jį sutiks keletas tūkstančių žmonių minia, priekyje su vyriausybės asmenimis.

Kanados vyriausybės vizitas Kinijoje sutapo su šiuo dienu vadinamu karu Viduriniuose Rytuose, tai galima spėlioti, kad ir šiuo reikalu ten bus apkalbėta. Reikia manyti, kad Kanada galės suvaldinti nemažą rolę, bent karo veiksmų, sustabdymo akcijoje.

Trudeau pasirodęs išvykai

KANADOS DIDESNIS DĖMESYS

Viduriniuose Rytuose prasidėjus karui Kanada visu aktyvumu pradėjo ruošti skysto kuro paruošimu.

Shell Co. Alberto provincijoje planuoja dide-

lius kiekius alyvos vartojimui, atrodo, kad trūkumo alyvos bent Kanadoje nebus.

ORINIO SUSISIEKIMO SUTARTIS

Kanada ir JAV oro susisieikimo reikalu pasirašė sutartį. Montrealio, Toronto bei kituose didesniuose aerodromuose amerikiečiai turėjo savo muitininkus, kurie tikrindavo į JAV išskrendančius keleivius. Naująją sutartį ir kanadiečiai turės savo muitininkus JAV aerodromuose. Susitarta įvesti net 46 naujas orines susisieikimo linijas, iš kurių 18 priklausys Kanados orinio susisieikimo bendrovėms. Iki šiol Kanada jau turėjo 14 linijų ir JAV-bės 21.

KINIJA ATŠVENTĖ SUKAKTĮ

Komunistinei Kinijai sukako 24 metai nuo įvedimo proletariato diktatūros. Nors paradų gatvė-

se nebuvo, bet įvyko didžiulis banketas dalyvaujant Mao Tse Tungo žmonai ir min. pirm. Chou En Lai bei užsienio diplomatams. Kinijos spauda šios sukakties proga kviečia visus laikytis teisingos Mao linijos ir atsižvelgti į 10-to Komunistų Kongreso nutarimą

GRAIKIJOJE TRAUKIASI KARIŠKIAI

Iš valdžios pasitraukė apie 10 karininkų, kurių tarpe yra ir prezidento brolis. Iš visos juntos teliko valdžioje tik prezidentas Papadopoulos.

ČILĖJE VISIŠKA KARINĖ VALDŽIA

Didesniųjų miestų burmistrai (mėrai) pakeisti kariškiais. Gal ne kariškiais, bet yra numatyta pakeisti visų universitetų rektorius. Suiminėjami ir tardomi dvasiškai, kurie priklausė krikščionių socialistų grupei. Kardinalas Silva Hernandez visų

katalikų dvasiškų vardu kalbėjosi su karinės valdžios asmenimis, pasiūlydamas pagalbą Čilės dvasinio atgimimo veiksmuose.

KEISTAS PASIŪLYMAS

Sovietų Sąjungos užsienio reikalų min. A. Gromyko Jungtinių Tautų višumai padarė pasiūlymą, kad didžiosios pasaulio valstybės sumažintų 10% ginklavimosi išlaidas ir jų dešimtadalį atiduoti Afrikos Azijos bei P. Amerikos neturtingoms valstybėms. Mat Gromyko gerai žino, kad Sov. S-gos ginklavimosi išlaidų niekas tikros sumos nežino, visada ji buvo ir yra "maža".

MAŽINA KARIUOMENĘ

JAV-bės palaipsniui atitraukė savo kariuomenę iš užsienio. Šiuo tarpu atitraukė apie 1000 vyrų su 13 B-52 bombonešiais iš Guamo bazės.

NERAMUSIS JAUNIMAS

Daug jaudinamasi ir dar daugiau kalbama apie šios dienos jaunąją generaciją. Gal net daugumoje tų visų nuomonių slypi tiesioginiai ar bent kiek pridengti kaltinimai tam jaunimui. Kaltintojų balsai ryškūs. Ir kai kada net ir grąsūs, o pagitėsimų tiek maža ar net nesigirdi. Išėitū, kad kaltinimai tikri, o kaltinamieji nebeturi nieko pasakyti saviginai. Bet tai, tikriausia, bus per daug iškreiptas visgo to reikalo veidas. Greičiausiai, padėtis nėra jau taip kritiška ir beviltiška, o jaunesnieji, matydami, kad jie nenorimi būti supras-tais, dažnu atveju nemato jokios prasmės teisintis ir aiškintis.

Tam tikros tragikos esama ir tame, kad, mes, vyresnieji, neretu atveju ir patys galėtume būti pakaltinti tuo pačiu, kuo kaltiname jaunosios kartos atstovus. Bekaltindami jaunuosius besiplečiančiu besaikiu (ir betiksliu) girtavimu, pamirštame, kad tiek mūsų visuomeninio, tiek ir socialinio bendravimo, jei jau ne pagrindu, tai bent pakankamai ryškia dalimi yra įvairūs ballai, rautai, iškilmingos vakarienės, užbaigtuvės, įvedybos ir t.t. Tokių pobūvių metu pils-tomos kvortos taurių gėrimų ir galionai alaus ar vyno. Gi pamatę jaunuolio rankoje skardinę, alaus, jau šaukiame — jie girtuokliauja! Jei ir taip, tai ir pavyzdys gaunamas tik

iš savųjų namų aplinkos.

Prikišame jaunimui tar-lama ar ir tikras (ta-rlamas, nes konkrečiai neįrodytas, daugiau tik spėliuojant) tendencijas nemoraliu elgesiu. Gal ir yra tokių atsitikimų. Bet taip pat bus tiesa, kad ne tiek jaunųjų bet vyresniųjų rankose teko matyti knygų ir žurnalų, kurie tokį "Playboy" magaziną padaro pasakėčių ir ne-kaltų fotografijų rinkiniu.

Vlenoje vlenoje gal vy-resnieji būtų mažiau pakaltinami, tai narkotikų (išskyrus tabaką) vartojime. Taip, šioje srityje yra eksperimentuojančio jaunimo. Nebūtina! Jie jau tapę to blogo įpročio vergais, bet esami duomenys, tegu ir neoficialūs, rodo, kad pats laikas mums visiems, tuo susirūpinti. Čia jau tikrai didelė atsakomybė ir pa-čiam jaunimui, jo vado-vams ir visiems vyres-niesiems. Taip pat tik da-linė tiesa priekaište, kad jaunimas nieku nesidomi, nenori veikti, nesijaungia į bendrojo darbo dirvo-nus. Šis kaltinimas me-tamas tik iš išibėgėjimo, nebūtina! gyvenimo fak-tais grindžiamas. Ten kur yra jau, ar leidžiama pačio jaunimo iniciatyva, ten, kur jaunimas nesi-jaučia įnamiu, bet pilnu šeimnininku, ten randame ir jaunimą, matome jo darbą, pastangas ir re-zultatus. Gal vieną kartą tai pavyksta atlikti blo-giau, kitą geriau, bet ne-galvokime, kad tik vyres-

A. Puteris, dabartinis KLB Toronto apyl. pirmininkas ir liet. visuomenės veikėja dr. M. Ramūnienė iš Ottawos 1970 m. Lietuvių Dienoje Londone, Ont. kalbėjosi jaunimo ir senimo veiklos problemomis. Dešinėje jaunimas kitaip...

IR GERA, IR BLOGA... nuomonės, laišškai, atgarsiai

VERTINGOS PADĖKOS

Ne pirmą kartą yra progų raštu padėkoti arba protestuoti, arba priminti Kanados ar Amerikos valdžios žmonėms mūsų ir mūsų kolonizuojamos tėvynės reikalus. Patys savo tarpe pakalbame, aplinkraščiai mus rintai ar ugningai paragina. Bet kaip visa tai suorganizuoti? Pavienius parašus rinkti yra sunku ir ilgai užtrunka. Mes neįpratę, nerangūs, nežinome kur nei kaip rašyti, kartais ir

nieji sugebame ir moka-me dirbti be klaidų ir priekaištų.

Bendrosios veiklos se-zonas jau prasidėjo. Leis-kime jaunimui pasireikš-ti ne vien tik krepšinio ar tinklinio aikštėje, nevien tik salių išvalyme ir kė-džių sustatyme, bet ir pa-čioje veikloje. Taip, sutik-me, kad nūdienio jauni-mo tarpe matome kai ku-rių kraštutinių, apraiš-ka, k. a. jų aprangoje, elgesy, papročiuose, bet tai tik laikinumas, jokių būdų nesudarąs esmės. Kai mes buvome jų am-žiuje, tik jau plktindavo-me tėtukus, nekitaip yra ir šlandien. Paviršutiniš-kumas, mados dalykai, visvien praeis, tuo tarpu vidiniai nusiteikimai, dvagla, štai, kas turėtų rūpėti ir dėmesį kreipti, o ji, bent kol kas, tikrai yra pusėtinai sveika ir negužalota.

Al. Gimantas

angliškai sunkiai rašosi. Mums gerai pažįstama etninė grupė — turtinga ir veržli — nepraleidžia nei mažiausios progos savo reikalams apginti. Jie su-renka ir parašus, apmoka straipsnius ir skelbimus, ruošia demonstracijas pasikvietę ir kitų tautų. O mes? Mes vis dar lin-guojam galvomis, sutin-kam, kad reikėtų ir, atro-do, nesusigaudom, kad čia statistika daug, jei ne vis-ką reiškia. O už ir nepr-ašytą gerą ar teisingą žo-dį mums priderėtų nors, atsiprašant, kriuktelėti... — Ypač dėl paskelbto Diefenbaker'io pareiški-mo visų grupių lietuvių nuomonės sutiktų. Ne vien bendruomenės vardu, bet ir visų egzistuojančių or-ganizacijų vardu, parašyti padėkos laišškai būtų tik-rai efektingi!

Ką siūlote daryti kitais atvejais? Iksas
Montrealis

BE MITŲ — NĖRA GYVENIMO!

Atrodo, kad be mitų mes negalime gyventi. Kada mums jų pritrūksta, arba jie nusibosta — ban-dome jų ieškoti kitur. Pvz., dar taip neseniai daugelis iš mūsų tikėjo, jog JAV yra mažų, silpnų tautų gynėja, užtarėja ar net vaduotoja. Tačiau ir šis mitas dingo po Ven-grijos bei Čekoslovakijos įvykių. Dabar Balys Svalia iš Chicago NL 37 numeryje bando sukurti naują mitą pareiškda-

mas: "Jei tik pagalvo-sim, ką prez. Niksonas darė prieš komunistų už-mačius, tai galime tik di-džiulotis".

Taigi, jei tik pagalvo-sim. Deja, vien tik galvo-jimo neužteks, jei nebus užtenkamai apsiskaityta, nebus bandoma susidaryti objektyvus vaizdas apie mums reikšmingą faktą. Jelgu Balys Svalia būtų skaitęs pasaulinę spaudą, tokių niekų šiandien jis nedrįstų rašyti. Nedrįstų bent šiuo atveju minėti popiežiaus Pauliaus VI vardą negatyvia prasme. O gal Balys Svalia norė-jo, kad popiežius pritartų amerikiečių banditizmui My Lai (kurių buvo net keliolika), civilių žmonių deginimui napalmo bom-bomis, moterų prilevarta-vimui, ausų ir pirštų plo-vimui nuo lavonų ir pasi-ėmimui į JAV neva suve-nyrais, belaisvių mėtymui iš lėktuvų ir pan.? Ne-tilgai trukus, neišvengia-mai, amerikiečiai pasiju-to Vietname ne draugiš-kame, bet jų pačių oku-puotame krašte... Ne-žtūrint barbariško bom-bardavimo, nežtūrint der-lingiausių plotų paverti-mo dykumomis, ameri-kiečiai pasijuto, kad yra bejėgiai sumušti papras-tą, apdriksusią ryžių ūki-ninkų tautelę... Po Cano-sos žygio į Maskvą, Nik-sonui palengvėjo kelias į kapituliaciją, tiesa, prieš tai pažadėjęs Š. Vietna-mui didelę sumą repara-cijų. Taip gimė "peace

(Nukelta į 12 psl.)

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyalte au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS — NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje — \$7.50, visur kitur — \$8.00. Rėmėjo prenumerata — \$12.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atski-ros numeris 25 c. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LA SALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtina atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

APLINKRAŠTIS

— INFORMACIJA Nr. 15

Rugėjo mėn. 12 d. Rt. Hon. John Diefenbaker pasiūlė rezoliuciją Kanados parlamente, pasmerkiančią persekiojimus ir priepaūdą S.S.S.R., Pabaltijo Valstybėse ir Ukrainoje. Keliems liberalų atstovams pasiprie-

šinus, ši rezoliucija nebuvo priimta. Betgi mūsų byla vėl buvo iškelta vėšumon, ši kartą mūsų jau seno draugo, buvusio Kanados Ministerio Pirmininko. Apylinkės ir visi lietuviai raginami rašyti padėkos laiškus p. Diefenbaker, taipgi ir nepasitenkinimą išreiškiančius laiškus P. E. Trudeau.

Žinokime, kad laišku skaičiai yra reikšmingi politikoje.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad valstybių vardai rezoliucijoje rūpestingai išrikiuoti: taip, kad nei Pabaltijo Valstybės, nei Ukraina nei rikiuoti į S.S.S.R.

K. L. B. Krašto Valdyba

• Pranešame, kad VIII-šios K. L. B. Krašto Tarybos 3-ji sesija yra šaukiama š. m. spalio mėn. 27 ir 28 d. d., šeštadienį ir sekmadienį, Holiday Inn, 1210 Wellington Road, London, Ont. Registracija prasideda 9:30 val. ryto. Sesijos darbo posėdis 10:30 val. ryto.

Sesijai numatyta sekanči darbotvarkė:

1. Atidarymas
2. Invokacija
3. Sesijos Prezidiumo sudarymas
4. Mandatų ir Rezoliucijų Komisijų sudarymas
5. Praeitose Sesijos protokolo patvirtinimas
6. Apylinkių Pirmininkų pranešimų pristatymas
7. Mandatų Komisijos pranešimas
8. Revizijos Komisijos pranešimas
9. Diskusijos dėl pranešimų / eilės tvarka, pradedant raštiškai Krašto Valdybos narių, Kanados Lietuvių Fondo ir Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje pranešimais /
10. Samatos 1973-73 metams priėmimas
11. K. L. B. Krašto Tarybos Rinkimų Taisyklių priėmimas
12. Pranešimas apie 1974 metų Lietuvių dieną, numatomą Winnipeg'e
13. Solidarumo įnašo padidinimo klausimas
14. Sumanymai bei pasiūlymai
15. Rezoliucijų priėmimas
16. Sesijos uždarymas.

PREMIJOS JAUNIMUI

KLB švietimo komisija, norėdama paskatinti Kanados jaunimą daugiau rašyti į lietuvišką spaudą, bent į esamus mūsų laikraščiuose jaunimo skyrius, jaunimo organizacijų žurnalas, nutarė paskirti tris premijas: I premija 75 dol., II-50

Mirė St. Michelsonas

Šiandien jau kita Amerikos lietuvių, kokia buvo Stasio Michelsono veiklos žydėjimo metais. Jei dabar garsiai pasakys, kad Stasys Michelsonas buvo vienas tų žymiausių lietuvių ateivių veikėjų, tai kas nors dar gali paklaus-

dol. ir III-25 dol. Daugiausiai nuo šiol iki 1974 m. gruodžio 31 d. parašiusieji rimtų straipsnių gaus iš švietimo komisijos tas premijas.

Taip pat švietimo komisija paskelbė lituanistinių mokyklų mokiniams iki 4 skyriaus imtinai Lietuvos geografinio žemėlapių pašymo konkursą, o aukštesniųjų skyrių mokiniams lietuviškos spaudos skaitymo konkursą ir paskirdama po tris premijas.

Tamošauskas,
Švietimo k-jos pirm.

ESAMŲ IR BUSIMŲ STUDENTŲ DĖMESIUI!

Jei rengiatės parašyti studijinį darbą, kuris koki nors aspektu liečia LIETUVĄ, norime atkreipti jūsų dėmesį į tam tikslui sukauptą didelį žinių šaltinį. Tai Ekonominių studijų centro išanalizuota ir atitinkamais poskyriais sukataloguota Lietuvos periodinė spauda. Darbas nuodugniai tęsiamas jau septyni metai, ir katalogų fondas slekia virš 10,000 vlenetų. Ekonomistai, sociologai, pedagogai, istorikai, kurių interesas liečia Lietuvą, čia ras jau sistematingai paruoštos medžiagos. Ekonominių studijų centro fondas randasi Washingtone, ir, idant palengvinti šio fondo panaudojimą, PLIAS — ALIAS/ Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga/kvalifikuotiems studentams skirs \$200,00 kelionės išlaidoms padengti, ir atvykusius tyrimų laikotarpiui apgyvendins lietuviškoj šeimoj.

Pageidaujantieji smulkesnės informacijos prašomi kreiptis sekančiu adresu:

Economy Studies' Center,
P.O. Box 5770,
Bethesda, Md. 20014.

ti: — O kokių būdu jis tokį žymus atrodo?

Reikia atgal eiti trejetą-ketvertą dešimčių metų. Iš ten reikia pažiūrėti, kas dėjosi anuo metu Amerikos lietuvių gyvenime. Ir tada gal pavyktų įvertinti Stasį Michelsoną. Bostono "Keleivis" ir Michelsonas neatskiriami nuo vienas kito. Kiekvienas lietuvių kolonijos, visur kur tik gyveno lietuviai, surastum anuo metu Michelsono skaitytojų. Ir šiandien dar daugelyje vietų surasi ištikimuosius Michelsono raštų vertintojus, kurie įjunko skaityti "Tėvo ir Maikio pasikalbėjimus". Čia buvo daugiau negu kokie nors kad ir taiklūs feljetonai. Michelsonas mokė skaitytojus, kaip reikia suprasti vieną ar kitą aktualų gyvenimo reiškinių. Michelsonas puikiai žinojo savo auditoriją. Atsiminkim, kad Michelsono skaitytojų didokas nuošimtis buvo tokių kurie vos sugebėdavo sugraibyti laikraštinius straipsnius. Senieji veikėjai pasakoja kad Michelsonas savo bendradarbiams patardavo-nerašyti didelių skaičių. Jeigu bus tūkstančiai ir šimtai, tai mūsų skaitytojas nesupras kokstikrumoje skaičius paduodamas. Žodžiais parašykite tuos skaičius. Skaitytojui bus lengviau susivokti.

Tai rūpestingumas. Bet Michelsonas daug plačiau žiūrėjo į savo pareigas. Juk anais laikais virė karšta srovių kova. Ne kiekvienam tiesiog iš kaimo atvykusiam lietuviui būdavo aišku kokios "linijos" laikytis. Michelsonas gerai suprato, kad didžiausiu rimtumu parašyti straipsniai ne visada pasiekia skaitytojo sąmonę. Okada Michelsonas lengvo dialogo formoje kalba apie tai kas skaitytojui šiandien įdomu ir svarbu žinoti, tai jam lengviau "suvirškinti" politines ir visuomenines gudrybes.

Michelsono kalba sultinga, pamarginta kasdieniškais posakiais. Michelsonas prašo, kad Maikio tėvas padarė "pamilką per misteik" ir skaityto-

(Nukelta į 11 psl.)

SKAUTAMS

PIRMASIS SKAUTIŠKAS ĮSAKYMAS

SKAUTAMS VYČIAMS, dalyvavusiems savo trijų dienų stovykloje, įdomu prisiminti, kad pirmą kartą nepriklausomosios Lietuvos skautai vyčiai Technikos Mokykloje Kaune buvo sujungti į būrį montrealiečio inž. J. Bulotos. Tai įvyko 1927 m., grupę sudarė apie 30 žmonių, pasivadino Petro Vileišio vardu. Jie pasigamino apie 40 baldarių, prie jų prisidėjo inž. Kolupaila, vandenių specialistas ir toji grupė pradėjo baldarių sportą Lietuvoje. 1929 m. iš 7 skautų ir skautių vyčių būrelių susijungė 3 ir sudarė pirmąją skautų vyčių Kauno draugovę. Vileišiečiai sutarė susitikti ant Napoleono kalno po 10-ies metų. Data išpuolė Lietuvai istorinė — 1940 m. birželio mėn. 14 d. Su naujais nariais, susitiko apie 50 žmonių, naktį, atkasė iš sutartos vietos butelį su pasižadėjimais ir nuotraukomis. Tai buvo paskutinis laisvos Lietuvos vileišiečių susitikimas. Dabar, jubiliejinėje stovykloje, susitiko 7

žmonės užsilikę iš skautų Jamborėe Lietuvoje 1928 m., bešvenčiant Lietuvos skautų dešimtmetį. Antroji Jamborėe po 10-ies metų, 1938 — įvyko Panemunės miške 1938 m. Iš tos sukakties, liko 16 žmonių, kurie buvo pristatyti dabar mūsų Jubiliejinėje stovykloje.

Įdomu, kad pirmos skautų skilties įkūrėjas — pirmūnas Lietuvoje buvo P. Jurgėla. Ir pirmasis įsakymas nepriklausomoje Lietuvoje, dar ir prieš kariuomenės, buvo skautiškas!

K.

IV-tosios Jubiliejinės stovyklos stovyklautojų dalis 1958 metais. Atpažįstami: Juškėnas, Šarūnas, L. Grinius, S. Morkūnas, Maionis, S. Kairys, S. Naginionis ir J. Bulota (montrealiečiai stovi dešinėje)

IŠ "ELTOS" BIULETENIO INFORMACIJŲ

PET SEIMO SESIJA

Š.m. rugsėjo 18 d. Pavergtųjų Europos Tautų Seimas pradėjo savo 20-ją sesiją, kuri sutampa su Jungtinių Tautų 28-šios sesijos atidarymu. Jis patvirtino tekstą išsamaus Memorandumo Europinei Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijai, kuri vakar pradėjo savo antrąją fazę Ženevoje. Memorandume tarp kitko pabrėžiama tebesitęsiančios neteisėtos Baltijos valstybių aneksijos faktas ir paskutiniai rezistencijos įvykiai Lietuvoje.

PET Seimas, kalbėdamas už nutildytas sovietų okupuotų valstybių tautas, prašo Ženevos Konferencijoje dalyvaujančių laisvųjų valstybių vyriausybės panaudoti Konferenciją kaip forumą diskusijom dėl tinkamiausių metodų įgyvendinti Vakarų ir Rytų Europos valstybėse Jungtinių Tautų Chartos ir Visuotinės Žmogaus Teisių ir Pagrindinių Laisvių Deklaracijos nuostatus, ypač teisę tautoms laisvai apsispręsti.

Savo pavalkinimo raštelę tą dieną išrinktajam Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos pirmininkui, Ekvadoro atstovui Leopoldo Benites, PET Seimas užprotestavo prieš Sovietų Sąjungos kėsintis užimti Jungtinėse Tautose Baltijos valstybių suverenines teretas.

Pagaliau PET Seimas vienbalsiai perrinko naująją sesijai ligšiolinę vadovybę: - pirmininkas - Stefan Korbonaki, vice-pirmininkas - Vaclovas Sidzikauskas ir generalinis sekretorius - Feliks Gadoski.

PET Sesijos atidaryme Lietuvos delegacijai atstovavo jos pirmininkas V. Sidzikauskas ir antrininkas J. Audėnas. Taip pat dalyvavo ir iš Romos atvykęs Lietuvos Charge d'Affaires prie Vatikano ir PET Delegatūros Romoje Stasys Lozoraitis, Jr., kuris padarė pranešimą apie Vatikano ir

Italijos politiką pavergtųjų tautų, ypač Lietuvos, atžvilgiu.

• Senatorius James L. Buckley (R, NY) aktyviai prisidėjo, kad liepos pradžioje Helsinkyje sulmėti Vliko delegacijos nariai buvo netrukus iškalėjimo paleisti. Be to, senatorius Buckley, kartu su savo įžanginiu pareiškimu, į š.m. rugsėjo 5 d. "Congressional Record" įdėjo dr. J. K. Valiūno, Vliko pirmininko, pareiškimą apie Vliko, latvių ir estų delegacijų veiklą. Toks senatoriaus Buckley palankumas pavergtųjų tautų reikalui ir jo parama kovoje dėl tautų laisvės, verti visų mūsų padėkos. Padėkos laiškas siunčiami tokiu adresu: Honorable J. L. Buckley, United States Senate, Washington, DC, 20510.

• Ruošdamasis Helsinkio Saugumo Konferencijai, Vlikas finansavo (10 tūkst. dol.) 25C dokumentų leidinį, pavadintą US-R-German Aggression Against Lithuania, 543 psl. kaina - \$15.

• Stasys Lozoraitis, Jr., Lietuvos Charge d'Affaires prie Vatikano, rugsėjo 17-18 d. d. lankėsi Vliko būstinėje New York. Rugsėjo 17 d. jis arčiau susipažino su Vliko darbais, leidiniais ir kt., o rugsėjo 18 d. Vliko Valdyba pagerbė p. Lozoraitį suruoštoje vakarieneje. Buvo gera proga plačiau išsikalbėti visiemis rūpimais Lietuvos laisvės ir tarpusavio bendradarbiavimo reikalais.

• Raudonosios Armijos organo "Krasnaja Zvezda" 1972. XII. 21 d. laidoje cituojamas A. Snieckaus pareiškimas dėl karinio apmokymo kursų reikalingumo visose vidurinėse, aukštesnėse ir profesinėse mokyklose, sporto klubuose, fabrikuose, įmonėse ir t.t.

• Istoriniuose Verkių rūmuose prie Vilniaus laikurė vėžio ligų tyrimo institutas.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, nuo š.m. birželio mėnesio 10 dienos iki liepos mėn. pabaigai buvo išstatyta 87 meno paveikslai /aliejus / amerikietės menininkės Mrs. Florence Ezzel

LIETUVOS VYSKUPAI

Lenkų spauda praneša: Vatikanas paskelbė naująs nominacijas Lietuvos sovietų respublikos Bažnyčios hierarchijoje. Būtent 43 metų amžiaus kun. vysk. Romualdas Krikščionas, ligšiolinis Kauno - Vilkaviškio diocezijos apaštališkojo administratoriaus sufraganas (1969 m. išventintas į vyskupus) paskirtas Panevėžio diocezijos apaštališkuoju administratorium. Sekantis, 63 metų amžiaus kun. Liudas Povilonis, ligšiolinis Telšių diocezijos apaštališko administratoriaus sufraganas (išventintas į vyskupus 1969 m.) paskirtas Kauno - Vilkaviškio diocezijos apaštališku administratorium. Tos diocezijos ligšiolinis apaštališkas administratorius 79 metų amžiaus kun. vysk. Juozas Matulaitis - Labukas, tuo pat metu ir Lietuvos Episkopato konferencijos pirmininkas, atsisvegiant į senyvą amžių iš savo pareigų rezignavo. Šventasis Tėvas rezignaciją priėmė. Naujosios nominacijos įvyko Apaštališkojo Sosto su sovietų valdžia susitarimo rezultate.

• Paryžiuje leidžiamas lenkų žurnalas "Kultura" 1973 liepos-rugpjūčio numerį įdėjo E. Žagiel'io straipsnį - žinių apie Lietuvą "mišrainę" pavadintą "Na Litwie" (Lietuvoje).

— Lietuvos Bažnyčios persekiojimai nesiliauja. Vilniaus Arkivyskupijos 47 kunigai pasiuntę sovietų valdžiai petiją, tačiau atsakymo į ją negavo.

• Sovietinė Rytų Prūsijos dalis, kartu su buv. Varmos vyskupija, prijungta prie Kauno arkivyskupijos.

— Stevenson. Tai talentinga menininkė, kuri tapo jau nuo 8 metų amžiaus. Dabar jai 82-ji metai. Dauguma paveikslų - įvairios įvairiaspalvės gėlės, XIX amž. pabaigos ir XX-tojo pradžios namų /salionų /dekoracijos ir įvairūs smulkūs naminiai gyvulėliai - lepūnėliai ir kt. įvairūs spalvingi valzdai.

• Liepos-rugpjūčio mėnesių būvyje, buvo muziejiaus rėmėjų /"Draugų" / moterų vieneto lietuviškų ir kitokių tautybių pavidalo lėlių, įvairių rankdarbių: lovatiesių, stal-dengčių, servetėlių, prijuosčių, mezginių - "karbatkų" ir pan. daiktų paroda. Kaikurie didesni exponatai tebėra dar ir dabar muziejuje ir pagedaujantieji gali juos pamatyti.

• Nuo rugsėjo pradžios čia vyksta ypatingai idomi ir savotiškai labai vertinga Vyto Lukoševičiaus autografilatelistikos ir kartu Pasaulio Tvarkytojų / "Ruler of the World" / paroda. Išstatyta 19 didelio formato rėmų. Juose Afrikos, Azijos ir kitų šalių senų ir nauju nepriklausomų

valstybių "galvų" - vadų, karalių, prezidentų, ministrų pirmininkų, generolų fotografijos, tų valstybių pašto ženklai bei paveikslėliai su valstybių vadų autentiškais parašais. Be maršalų: Tito, Franko ir J.A. Valstijų Prezidentų: Kennedy, Johnson, Trumano ir Lietuvos Respublikos Prezidentų čia yra: "Highness Sultan Yahya Petra of Kellantan; Gen. Sango Lamuzana, prezidentas respublikos Upper Volta, Dr. Sarapalli Rhandaksignan, Indijos prezidentas, Marshall Mahomed Ayub Khan, Pakistano prezidentas, Joseph Kasa-Vubu, Kongo prezidentas ir t.t.

Visa surinkti, sutvarkyti, ypač gauti autentiškus "dėdžių" parašus, ėmė keliolika metų laiko, kainavo daug rūpesčio, pastangų ir lėšų.

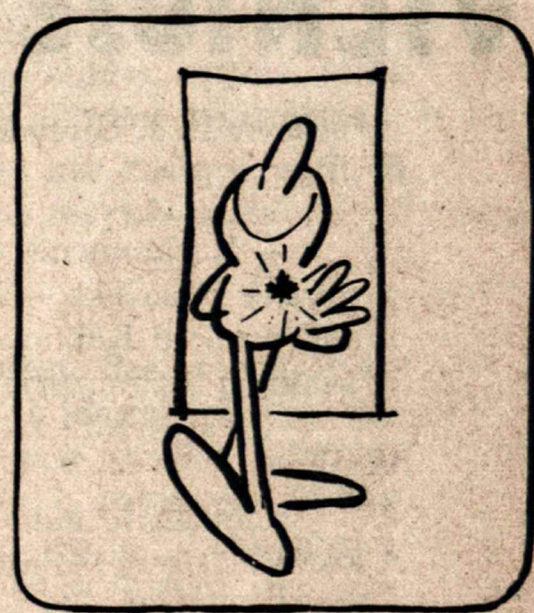
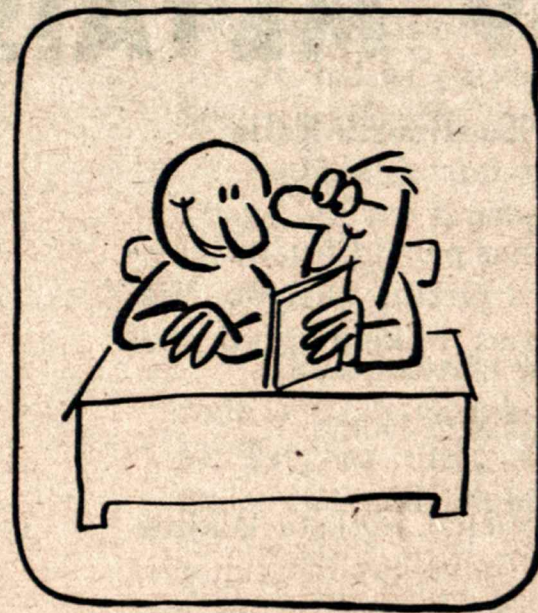
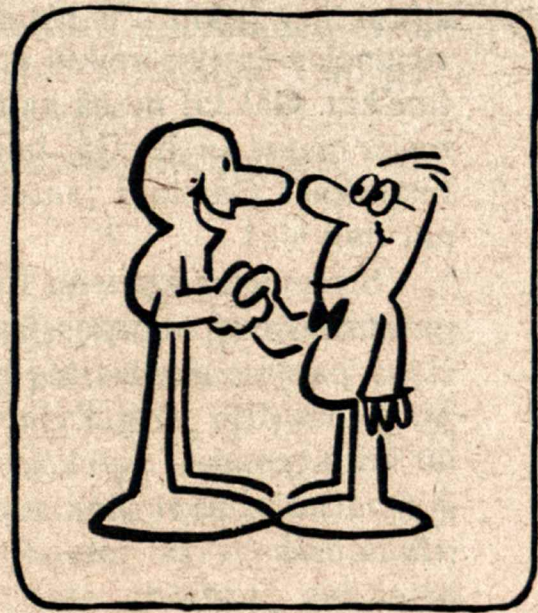
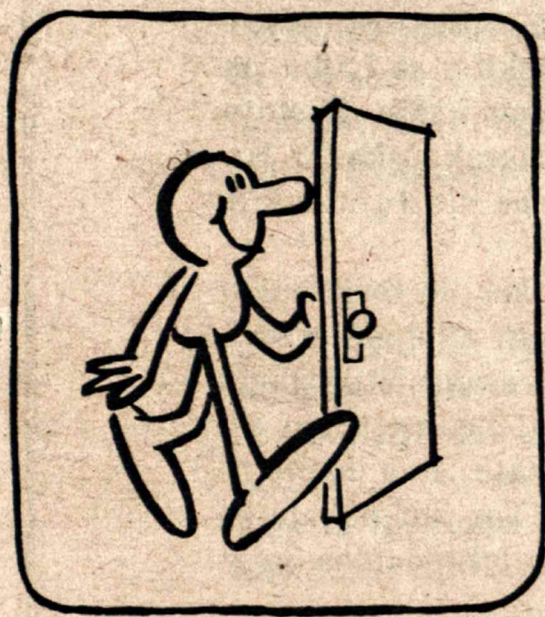
Visi, kas šią parodą aplanko, yra ja labai patenkinti ir parodos pastabų knygoje pilna kuogerlausių apie tą parodą jos lankytojų atsiliepimų.

Visos parodos lankytajams prieinamos kas dieną nuo 1-os iki 4:30 valandos ir lankymas nemokamas. /kp/

BALZEKO MUZIEJAUS VADOVYBĖ: (iš kairės) K. Petrauskas - kuratorius, Stanley Balzekas, jr. - prezidentas ir A. Nakas - sekretorius. Foto: R. Zabicki

Jeigu jūs norėtumėt, kad mūsų kraštas taptų jūsų kraštu, mes padėsime jums, palikdami Kanados Imigracijos Centrus atdarus vakarais ir šeštadieniais, o 1973m. spalio 15d. iki – vidurnakčio.

Daleiskim, kad jūs esate atvykę į šį kraštą prieš 1972 m. lapkričio 30 d. ir čia pasilikę kaip svečias ar kaip nelegalus asmuo.

Per šešiasdešimt malonės išimtį teikiančių dienų, kurios pasibaigia spalio 15 vidurnaktį, jūs galite prašyti leidimo nuolatiniam apsigyvenimui Kanadoje pagal labai sušvelnintas taisykles.

Jeigu esate sėkmingai įsikūrę Kanadoje, jums greičiausiai bus suteiktos pilnos imigranto teisės.

Jei kreipsitės iki spalio 15 d. vidurnakčio, nebūsite baudžiamas už nelegalų atvykimą ar pasilikimą Kanadoje. O jeigu jūsų prašymas būtų atmetas, jums bus leista vėl kreiptis

į nepriklausomą apeliacijos tarybą.

Po spalio 15 d. vidurnakčio jums negalės būti suteiktos imigranto teisės, kol esate Kanadoje, ir nebus leidžiama deportacijos apeliacija.

Iki to laiko mes norime jums padėti.

Kanados Imigracijos Centrai prašymams priimti bus atdari: šiokiadieniais – nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadieniais – nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p. O spalio 15 d., pirmadienį, jie dirbs iki vidurnakčio, galutinės datos paskutinės minutės.

Galite ateiti betkuriuo laiku ir pasiimti pilnas detales atskleidžiančios literatūros. Niekas jums nestatys jokių klausimų.

Mes norime, kad mūsų kraštas taptų jūsų kraštu.

Platesnių informacijų teiraukitės telefonu, laišku ar apsilankydami artimiausiame Kanados Imigracijos Centre. Jeigu jo nebūtų arti jūsų gyvenvietės, kreipkitės į artimiausią Kanados Darbo Jėgos Centrą / Kanados imigracijos pareigūnų paslaugos – nemokamos /.

Kanados Imigracijos Centrai yra atdari ir prašymus priima: šiokiadieniais – nuo 8 v.r. iki 8 val. v., šeštadieniais – nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p. spalio 15 d., pirmadienį – nuo 8 v.r. iki vidurnakčio.

**Manpower
and Immigration**
Robert Andras, Minister

**Main-d'œuvre
et Immigration**
Robert Andras, ministre

ETNOGRAFINĖS FOTOGRAFIJOS PRADININKAS

Jeigu šitas nuotraukas bandysite įvertinti nūdienės meninės fotografijos kriterijais, gal ir nebūsime nustebinti. Pastaruoju metu lietuviškas fotomenas pažengė toli, susilaukė pelnyto įvertinimo tarptautinėje arenoje. Tačiau mažai kas nežino, jog šių senų nuotraukų autorius kaunietis Balys Buračas yra pirmasis lietuvis fotografas, iškovojęs aukso medalį Tarptautinėje meno ir technikos parodoje, kuri įvyko Paryžiuje 1937 metais. Deja, jis gavo tik diplomą. Mat, norint gauti medalį, tada reikėdavo apmokėti jo aukso vertę. „Man, kaip ne amatininkui, nereikalingi nei diplomai, nei medaliai. Geriausia dovana būtų buvusi geras fotoaparatas. Tuomet būčiau padaręs dar geresnių nuotraukų,“ — pasakoja apie tą apdovanojimą B. Buračas.

Tais pačiais metais vienas didžiausių Anglijos žurnalų „The Illustrated London News-March“ išspausdino net 16 Balio Buračo nuotraukų, vaizduojančių lietuviškas sodybas, talentingų liaudies drožėjų sukurtus kryžius mūsų pakelėse, antkapių paminklus.

Kiekvienas fotomeistras, beje, kaip ir kiekvienas tikras menininkas, savitai traktuoja jį supančią aplinką, savaip mato ir suvokia pasaulį. Balys Buračas, seniausias amžiumi Lietuvos fotografas, pasirinko kraštotyrininko-etnografo kelią. Tas jo kelias prasidėjo 1915 m., kai B. Buračiui tebuvo aštuoniolika metų. Šiaulėnuose, nepertoliausiai nuo gimtojo Sidarų kaimo, su okupacinės kaizerinės armijos kareiviu jis sumainė savo paties išdrožintą menišką lazda į senovišką, stiklais užtaisomą 6×9 cm formato fotokamerą. Jaunasis fotografas tuojau pat leidosi kelionėn po aplinkinius kaimus. Vaikiną žavėjo originalios pirkios, klėtys; ten jis matė dailius medžio dirbinius, sutikdavo ir pačius liaudies menininkus.

Beje, pats Balys nuo ankstyvos vaikystės jautė potraukį menui. Jo, dar dešimtmečio berniuko, padaryti mediniai spausteliai riešutams, šakutės ir kitokie dirbiniai buvo eksponuojami Pirmoje lietuvių dailės parodoje Vilniuje 1907 m. Vis dėlto likimas nelėmė Baliai tapti dailininku, nors vėliau jis ir studijavo piešimą bei grafiką Kauno meno mokykloje. Tapytoju tapo jo jaunesnis brolis Jonas Buračas. O Balys, sykį iškeliavęs su fotoaparatu, nesiskiria su juo ir šiandien, nors jau sulaukė garbingo amžiaus — septyniadešimt dvejų metų.

Pusę šimtmečio B. Buračas praleido keliaudamas po apyvakos rakandai: stalai, skobniai, rankluostinės; Lietuvą. Jis mokytojavo, dirbo muziejininku, bet didžiojo darbo įnagiai: vežėčios, audimo staklės, kultuvės, verpsdžiausia aistra visada buvo fotografija. Iš pradžių tėtės, pakinktai, balnai, rogės, vežimai; buitės reikmėms kelias jis žygiuodavo pėsčias, pasikabinęs per nys: lazdos, pypkės, valgymo įrankiai. B. Buračo kopetį fotoaparata. Vėliau įsigijo dviratį; vasarą kartais lekcijoje ypatingą vietą užima margučiai. Jų — beveik sukardavo tūkstantį ir daugiau kilometrų. Tur būt, nė šeši šimtai, kokių niekas nebeprasimano ir numarginti ra Lietuvoje nė vieno miestelio ar didesnio kaimo, nebemoka.

nors kartą neaplankyto kraštotyrininko-fotografo. Befa- tografuodamas Lietuvą, B. Buračas užrašė apie 3 tūk- tančius liaudies dainų, daugybę padavimų, paskelbė spaudoje kelis šimtus straipsnių kraštotyros klausimais. Tačiau didžiausia vertybė yra unikali B. Buračo foto- teka, kurioje užfiksuoti lietuvių architektūros pamink- lai, piliakalniai, liaudies meno pavyzdžiai, įvairių pa- pročių ir buitės vaizdai. Fototekoje buvo net 18 tūk- tančių susistemintų ir aprašytų negatyvų. Nemaža jų žuvo paskutiniojo karo metais. Tačiau išlikę 10 su vir- šum tūkstančių negatyvų ir apie 19 tūkstančių foto- pozityvų tebėra neįkainojama vertybė.

Seniausio Lietuvos fotografo nuotraukomis naudojasi liaudies kultūros, meno, buitės tyrinėtojai. O pats jų autorius — Lietuvos TSR Paminklų apsaugos ir krašto- tyros draugijos garbės narys, neseniai jam suteiktas LTSR nusipelnusio kultūros veikėjo garbės vardas. Beveik nė vienas stambesnis leidinys apie senąją lie- tuvių liaudies buitį neapsieina be kauniečio B. Buračo nuotraukų.

Kuo itin vertingos B. Buračo nuotraukos? Neabejo- jant galima atsakyti: etnografiniu autentiškumu, unika- lumu.

Skirtingai, negu daugelis mūsų laikų fotomėgėjų bei fotografų profesionalų, B. Buračas nesistengė nuotrau- komis ko nors „pritrenkti“, nustebinti meistriskumu. Gal ir nelabai jis kreipė dėmesį į kompoziciją, apšvie- timą. Tiesą pasakius, B. Buračas neįvaldė fotografavi- mo meno nūdiene šio žodžio prasme. Tačiau autorius labai mylėjo patį liaudies meną, nuolat domėjosi mūsų tautos buitimi. Visą gyvenimą jis skubėjo fotografuoti, nes matė, kaip žūva architektūros paminklai, nyksta liaudies papročiai. Užgirs kur nors apie įdomias liau- diškas vestuves, ir mina dviračiu šimtą kilometrų.

Kas šiandien nesizavi dievdirbio V. Svirskio kryžiais! Daugelis jų dingę, o B. Buračas spėjo nufotografuoti net 234 talentingo drožėjo darbus; net jų žemėlapi su- darė. Nemaža jis pasidarbavo, fotografuodamas kaimus, kurie tarp I ir II pasaulinių karų buvo skirstomi į vien- kiemus; Tarybų valdžios metais jis nutraukė sodybas, stuksojusias dabartinių Kauno marių dugne.

Ko tik nesurasite B. Buračo fotoarchyvą! Čia pilys ir piliakalniai, senosios trobos ir klėtys bei jų fragmen- tai; detalės: prieangiai, langai, durys, baldai; namų

Atskiri fototekos skyriai pridėti lietuviškų pyragų nuotraukų, pirštinių, lesyklų, inkilėlių.

B. Buračo nuotraukose matome nemažą mūsų liau- dies tipažų. Iš pageltusio popieriaus nuotraukų į mus žvelgia nagingi dievdirbiai, auksarankės audėjos, skambiabalsės dainininkės. Kai kurios jų apsirėdžiu- sios tautiniais rūbais, paveldėtais dar iš savo senučių.

Sklaidai B. Buračo fotoarchyvą ir pagalvojti: ne vie- nas šių dienų fotografas čia galėtų pasimokyti, kaip reikia tvarkyti savo nuotraukas, kad jos neprarastų savo išliekamosios vertės. Verta pasimokyti iš Lietuvos fotografijos veterano mylėti savo darbą ir savo kraštą.

Tačiau didžiulis etnografinės vertės B. Buračo foto- archyvas kol kas mažai teprieinamas visuomenei, nors pats jo savininkas niekam nešykšti savo nuotraukų. Ar nevertėtų išleisti B. Buračo nuotraukų albumą? Būtų pagerbtas Lietuvos fotografijos veteranas, o plačioji visuomenė galėtų pamatyti senosios Lietuvos grožį, ku- riuo taip žavėjosi nuotraukų autorius.

SENIEJI LIETUVIŲ

Kanapinis ieško, kur Lašininis. Zemaitija, Vieksnių valsčius, Sa- vaičių kaimas

VILNIUJE 1919 METAIS

(Ištrauka iš J. Gliados romano „Sunkiausiu Keliu“)

— Kariuomenės organizavimas per ilgai užtruko, — pasakė Ruseckas. — Kažkaip pro pirštus nuslydo. Vie- ton pirmojo Kabineto deklaracijos, reikėjo rašyti atsi- šaukimą: vyrai, prie ginklo!

— Parašykite tai dabar, — pasakė Doma.

Kambaryje gulėjo vakaro šešėliai. Aukšta koklinė krosnis skleidė šilumą. Už lango buvo tas mėlynumas, kuris Vilniuje yra sceniškas akompanimentas bažny- čių baltumui. Gera tokį vakarą būti šiltame bute ir, esant už lango mėlynai vakarui, kalbėtis apie meną, sceną, knygas ir rašytojus. Staiga, dardėdamas sustin- gusiu grindiniu, nugumšojo kariškas vokiečių vežimas. Arkliai kanopomis kalė taktą.

— Kai jie išbėgs, anie ateis, — pasakė Doma, su- gavusi vyro žvilgsnį, nukreiptą į langą, pro kurį tak- sėjo garsas.

Valandėlę visi trys tylėjo.

— Kreipimasis į Lietuvos žmones, — nutraukė ty- lą Sleževičius, — bus plebiscitas. Tai bus pastanga at- rasti, ar Lietuva, kaip valstybė, gyvens ar negyvens?

— Plebiscitas? — pakėlė akis Ruseckas.

— Tiktai taip aš suprantu atsišaukimą į žmones, tą kvietimą prie ginklo. Tai lemtinga valanda žmo- nės, kada reikia palikti žagrę ir iš žagrės kalti ka- laviją.

— Tą uždavinį likimas pavedė mūsų kartai, — pa- sakė Ruseckas.

— Tai likimas pavedė jums, — pasakė Doma.

— Kodėl mes turime sukilti? — svarstydamas, pa- sakė Ruseckas. — Kodėl mes turime kautis ir galvas

dėti? Tais klausimais reikia kiekvieną, kas skaitys at- sišaukimą, įtikinti. Ir balanai uždegti reikia ugnies. Ru- senančias žarijas reikia įpūsti. Atleiskite, aš kalbu pa- tetiškai. Gal tai ne aš kalbu — jausmas kalba. Sustojo- me istorijos angoj. Gal taip jautėsi Sierakauskas ir Ka- linauskas? Gal taip jautėsi kiekvienas didžiųjų sukili- mų dalyvis?

Sleževičius klausėsi Rusecko žodžių. Jo tariamos ir patetiškai nuspaltintos frazės tarytum atliepė Sleževi- čiaus sąmonės svarstymams. Jis vasada šituo būdu prieidavo prie vyrų kvietimo į karą. Bet neturėjo sa- vo svarstymuose patetikos. Dabar matė, kad iškilmin- gumas nuostabiai veikia sąmonę. Tai jau nebebuvo įtikinėjimas, — tai buvo įtaigojimas. Ieškodamas savy patetikos, ją atrado.

— Lietuva pavojuje! — jis pasakė, tartum dekla- muodamas iš anksto sukurtą tekstą. — Visi, kaip bro- liai, ranka rankon — kovon už tėvynės laisvę.

— Taip, — pritarė improvizuotam tekstui Rusec- kas.

— Išvydome Lietuvos laisvę švintant... Tėvynė gyva ir nenugalėta... — vis atrodė naujus saki- nius, dėstė Sleževičius. — Nėra kam ją ginti. Svetimi ateina ir neša mums badą, gaisrų pašvaistes ir ašarų upelius. Iš kaimų, iš miestų, iš miestelių — visi kaip vienas laisvės ginti!

— Tai gražu, — pasakė Doma, — Žmonės turi tai suprasti.

— Žmonės supras, — patikrino Ruseckas.

Sleževičius sėdėjo susijaudinęs. Atrodė, lyg jis kū- rė eilėraštį, kurio kiekvienas improvizuojamas žodis buvo tartum žaizdos palietimas.

— Ne, — jis susigriebė, — emocija yra blogas tal- kininkas.

Jo akys, tokios mąšlios ir poilsingos, sušvito drėg- me.

— Be emocijos geriau. Emocija — čia nekviestas svetys.

Atvyko raitelis šauklis (1937 m.)

APIE RUDAMINOS PILIAKALNĮ

Lazdijų rajono Rudaminos piliakalnis — vienas didingiausių Lietuvoje. Jis įrengtas didelės, aukštos, stačiais šlaitais kalvos viršūnėje. Kalvą papėdėje iš dalies supa balos. Jos seniau galėjo būti sunkiai praeinamais raistais, kurie kliudė greitai ir netikėtai pasiekti pilį.

Kalvos viršuje dabar yra išlikusi apie 90 m ilgio ir 60 m pločio gana lygi aikštė, apsupta apie 2 m aukščio žemių ir akmenų supiltu pylimu. Seniau pylimas yra buvęs aukštesnis ir platesnis. Be to, pasakojama, kad žemiau, nuolaidesniam kalvos šlaite buvęs antras pylimas, kuris dabar jau visai išnykęs, nuaritas. Senovėje ant pylimų stovėjo medinės sienos, o sienomis apsuptame pilies kieme — įvairūs pastatai.

Kiekvienam, aplankančiam šį piliakalnį, iškyla klausimai: kas ir kada jį įrengė? Kieno piliis čia stovėjo?

Senesnieji Lietuvos istorikai — T. Narbutas, J. Basanavičius ir kt. — nurodinėjo, kad ši piliis buvusi

pastatyta 1240 m. kunigaikščio Ringaudo. Buvo spėjama, kad čia 1251 m. Lietuvos didysis kunigaikštis Mindaugas vainikavosi karaliumi. Pagal minėtus istorikus piliis buvusi sunaikinta 1381 m. Tačiau nė vienas iš autorių negalėjo pateikti ir nepateikė jokių faktų, kurie įtikinamai paremtų jų spėjiojimus.

Dabar istorikai Rudaminos nebelaisko Mindaugo sostinę.

Nėra abejonės, kad čia iki 1283 m. (iki jotvingių žemių nusiaubimo) ar iki kiek vėlesnio laiko stovėjo viena stambiausių jotvingių pilių. Tačiau nežinome, kaip ji vadinosi. Kryžiuočių kronikininkai Rudaminos pilies nemini.

Piliis yra buvusi įkurta žymiai anksčiau negu teigė senesnieji istorikai. Čia rasta m. e. pirmajam tūkstantmečiui būdingos grublėtos keramikos. Be to, iš karo metu apardytoje pylimo dalyje atsidenusių stambių degusių sluoksnių matyti, kad pilies pylimas buvo du ar tris kartus aukštinamas, o ant pylimo stovėjusios medinės sienos kelis kartus sudegintos.

1918 m. pavasarį iš Lazdijų atvykę kaizerinės armijos karininkai kelias dienas kasinėjo šį piliakalnį. Pilies kieme jie iškasė gana dideles duobes. Iš išlikusių duomenų matyti, kad piliakalnio aikštėje yra iki 2 m storio kultūrinis sluoksnis, susidaręs per ilgą laikotarpį. Surastos židinių ar krosnių liekanos, geležiniai peiliai, kaltas, keletas geležinių strėlių antgalių, XI–XIII a. molinių puodų žukių, žmonių, naminių gyvulių ir laukinių žvėrių kaulų.

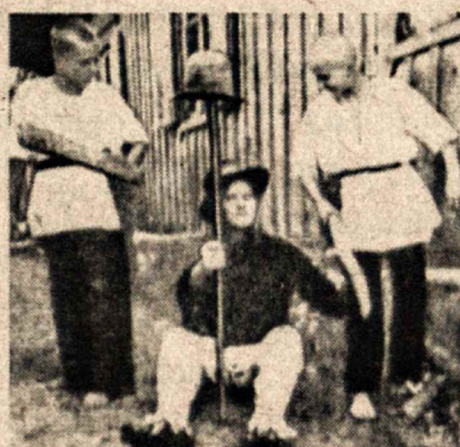
Gaisrų pėdsakai, žmonių kaulai ir strėlių antgaliai rodo, kad šį jotvingių piliis kelis kartus buvo sunaikinta ir vėl atstatyta.

(„MOKSLAS IR GYVENIMAS“)

LIAUDIES ŽAIDIMAI

Klaušinių eglutė. Šią vaizdą B. Buračas užfiksavo Kuosėnų kaime, Kupiškio valsčiuje (1934 m.)

Kupiškėnų paauglių žaidimas „Kepeliušių velia“. Nuotrauka padaryta Pyragių kaime 1934 m.

Užgavėnių juokdariai kaukintai. B. Buračas juos susitiko Žygaičių kaime, Šaukėnų valsčiuje

Keržius šaukia suelgą Merkinėje (1926 m.)

B. BURACHO nuotr.

Jis pakilo iš vietos ir ėmė vaikščioti kambariu nuo lango, už kurio jau gulėjo nakties mėlynumas, iki kėdės, iš kurios pakilo. Vaikščiojo ir kalbėjo. Taip buvo lengviau sekti minties išsivystymą.

— Į Lietuvos piliečius, — pasakė Sleževičius.

Sustojo ir, lyg norėdamas įtikinti jo žodžius sekančius Rusecką ir žmoną, patikslino:

— Taip turi būti, — būtinai, būtinai „į Lietuvos piliečius“. Lietuvos žmonės — nuo šiol Lietuvos piliečiai. Visa ta mišrainė tampa vienos valstybės piliečiai. Vilniaus vyrai, Kauno vyrai, Šiaulių vyrai! Ne! Lietuvos piliečiai — visų pirma; tikrai piliečius gali sekti familiariškas „vyrai“. Atsimenate „civis romanus“? Tai skamba išdidžiai.

Perėjo kambarį ir tarė sakinį:

— Nekartą priešai norėjo uždėti amžiną nepakeičiamą jungą, bet mūsų tėvynė išliko nenugalėta.

Lyg protestui mostelėjęs dešinę, pasakė:

— Ji gyva! Taip, ji gyva!

— Ji gyva, — linktelėjo galvą Ruseckas.

— Lietuva pavojuje, — padarė staigią išvadą iš įvado teksto Sleževičius. Ir teismo žmogaus retorika tuo jau pagavo jį savo veržliu srautu. Dabar, ištarus įvadą, jam buvo aišku, kad įmanoma įtikinėti ir priversti veikti. Įrodymai, kad kreipimasis turi logiką ir prasmę, kažkaip džiugino mintį.

Vokiečių karo galybė žlugo. Vokiečiai bėga. Atžygiuoja badas ir maras. Ką mums daryti?

— Ginkim Lietuvą! — pasakė, pakeldamas balsą. — Šiandieną Lietuvos likimas mūsų rankose.

Jo balsas pasidarė gilesnis, veiklos atrama, tokia atvira ir skaidri, gulėjo prieš jo minties žvilgsnį.

— Nelaukdami nė valandos, kas Lietuvą myli, iš visų Lietuvos kraštų — laisvės ir tėvynės ginti!

Tiktai neseniai jis rašė Kabineto deklaraciją. Ir atrodė — tai buvo toks parankus ir lengvas darbas. Rašė Tarybos rūmų kambarėje, prie didelio rašomojo stalo. Sakiniai slinko išsamūs ir jį patenkiną. Deklaracija gimė tarsi nurašyta nuo ilgųjų jo svarstymų, nuo platforminių kalbų, kurias sakė Rusijos tremtyje, Petrapilio seime. Kabineto deklaracija buvo ryšys jo politinės doktrinos ir koalicinių partijų tezių. Parašęs gan ilgą tekstą, valandėlę stebėjo puslapius, prirašytus savo lygia ir labai tvarkinga rašysena. Vėliau liepė perrašyti raštą mašinėle. Vokiškos mašinėlės neturėjo lietuviškų raidžių ženklų, todėl jis vėl pats tikrino tekstą ir rūpestingai dėstė reikalingus ženklus.

Padaugintais nuorašais deklaracija nukeliavo į naujus ministerius su jo priedašu teksto kampe: „skubu“.

Kitaip buvo dabar su ginkluotų pajėgų šaukimo turiniu. Mintys *ad hoc*, staigios, nedrausmingos, pervertos patriotinio patoso. Niekad nesivadovavo jausmingumu. Tai buvo, jo nuomone, išdavų priešas. Bet ši tema taip arti širdies, kad, jo nuostabai, jausmas ėmė skambėti kaip įtikinimas. Pradžioje to dar nesuvokė. Vis dar negebėjo pasitikėti teisės žmogaus racionalumu, kad sakiniai — „Lietuva pavojuje“, „ginkime tėvynę“ — ir buvo įrodymai.

Vėlai naktį, likęs vienas, baigė redaguoti atsišau-

(Bus daugiau).

* KULTŪRINIS PUSLAPIS *

KAZYS BRADŪNAS POKALBIAI SU KARALIUM

POKALBIAI SU KARALIUM knygos virselis.

—●—

Kazys Bradūnas yra be abejonės patys reikšmingiausias, taip vadina-
mųjų, žemėninkų poetų grupės atsto-
vas. Jis buvo ir sumanytojas ir įgy-
vendintojas autologijos ŽEMĖ. (Jos
dalyviai: Kazys Bradūnas, Juozas
Kėkštas, Vyt. Mačernis, Hernikas
Nagys ir Alfonsas Nyka-Niliūnas).
Taip pat jo ir J. Kėkšto iniciatyva
buvo leidžiami Literatūros Lankai,
vienintelis išelvijos žurnalas, skir-
tas išimtina literatūrai. K. Bradū-
nas taip pat suredagavo dvi labai
reikšmingas mūsų literatūros kny-
gas: Lietuvių Literatūra svetur,
1968 m., Lietuvių Poezija išelvijoje,
1945 - 1971 m.

Kaip poetas, Bradūnas taipogi yra
patys ryškiausias šios poetų grupės
ir, bendrai, išelvijos literatūros, kū-
rėjas.

Jis netiktai kūrybiškai gajus, bet
su klekviena knyga atveria plate-
nius savo poetinius šaltinius. Ir ši-
tame rinkinyje, kaip ir klekviename
ankstyvesniajame matosi kaip Ka-
zys Bradūnas nepaliaujamai bręsta
kaip savitas kūrėjas ir vis gilesne
įžvalga laimintis žmogus. H.N.

Kazys Bradūnas, Pokalbiai su ka-
ralium, grafika: Vytautas O. Virkau,
išleido Mykolas Morkūnas, 1973 m.
Chicaga.

—●—

MŪSŲ SENOLIAI SIUNTE JUMS SAVO PASIUNTINIUS
ir laiškus, atverė jums savo kraštą, tačiau niekas iš jūsų neatvyko,
net nė šuo iš jūsų pusės su padėka neatsiliepė dėl tų pasiūlymu.

BET MANO TĖVIŠKĖ
UŽGOŽTA NEKVIESTŲ,
TODĖL NESIDROVĖDAMAS KAISTU
IR KLAUSIU:
KOKIA TEISE TIE IŠ RYTŲ
SUSĖDO PRIE SENOLIŲ SKOBNIŲ,
KO SKERDŽIA BRIEDŽIUS IR PAUKŠČIUS,
KO PURVINA IR KRUVINA SLENKSČIUS?...

SAKAI, ŠUNELIS NĖ IŠ TOLO
DĖKINGAI NESULOJO.
DABAR JAU ŠUO SEKLYČIOJ PO STALU
DAR URZGIA, TRAIŠKYDAMAS KOJĄ
MEDŽIOKLIŲ SAKALŲ.

O, VIEŠPATIE,
TU TIK RAŠAI,
KAI DUONA VIRSTA KARTUMU
IR DRUSKOS PRAKIRSTI MAIŠAI
BOLUOJA KAULŲ BALTUMU.

PAIMK JOS ŽIUPSNĮ ANT LIEŽUVIO.
KAIP JIS ILGAI TYLĖS?

NORS KRYŽIJOČIAI MŪSŲ IŽEIDIMUI SUDEGINO
mūsų antspaudą, kad apdumtų žmonėms akis, tačiau pirmiau gele-
žis pasikeis į vaską ir vanduo pavirs plienu, negu mes atšauksime
mūsų ištartą žodį. Pikta valia veikiantieji yra skelbiami bet kokios
garbės netekusiais žmonėmis.

ESU SĖDUVOJE PAKRIKŠTYTAS,
BET ATĖJAU PAGONIŠKA ŽEME —
MANE PATRAUKĖ TAVO RYŽTAS,
TAVO KALBĖJIMAS RAMIA,
VALDOVIŠKA TARME.

AŠ NEDĖVIU VIENUOLIŲ APDARO,
TIK PLUNKSNA, KAIP IR JIE, PAIŠAU,
DARAU, KO KITAS GAL NEDARO —
NE KRONIKA RAŠAU.
RAŠYKIME, KARALIAU, LAIŠKUS,
NE ŽMONES KVIESDAMI,
RAŠYKIME JUOS TOKIUS VAIKIŠKUS,
TARYTUM ŽODŽIAIS ŽAISDAMI.

PAKVIESKIME Į PILĮ SVAJĄ,
MĖLYNĖ PRO RUDENS RŪKUS,
PAKVIESKIME GĖLYTĘ GAJĄ
PRO LEDĄ ŠYLANČIUOS LAUKUOS.
ATIDARYKIM LAIKO PLATUMAS
NEBE ISTORIJA GRUBIA,
O TAS GIRIAS, TAS NEAPMATOMAS,
PALAISTYKIM AMŽINYBE.

IR DAINĄ, PASAKĄ, LEGENDĄ
SODINKIME UŽ SKOBNIŲ SU SAVAIS —
ŽIURĖK —
JAU KARALAITĖ GULBĖ SKRENDĄ...
TAI PLAUKIM DEBESŲ LAIVAIS,

KUR MANO SODŲ AUKSO VAISIAI
NUNOKSTA UŽ LIEPSNAS GREIČIAU...
.....
O TU TYLI IR TIK ŠYPSAISI
IŠ TO, KĄ PARAŠIAU.

—●—

AŠ LAUKIU PIRMUTINIO ŠŪVIO
PRAZVIMBIANČIOS STRĖLĖS...

O TU TIK PAKYLI NUO SOSTO,
PERGAMENTĄ PADAVĖS JUOKDARIAM.
IR NEŽINAU, KIENO MALONĖ GLOSTO,
KĄ ŠVENTO IR KĄ BLOGO PADARIAU?

PO VAINIKU, PO GARBANOTU PLAUKU
TAVOJI IŠMINTIS ŠIANDIENĄ PER GERA —
JI TIKISI, JI METŲ METAIS LAUKIA,
KO ŽEMĖJE NEBUVO IR NĖRA.
O GAL IR MANO RŪPESTIS SKUBUS —
KO NIEKADA NEBUS?...

VIS TIEK VELKUOS
NEKRUVINOS AUKOS
APEIGINIUS RŪBUS.

Kazys Bradūnas ir Henrikas Nagys
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NUSIVYLIMAS IR VILTYS

Ir taipgi kitos laikraščio gyvenimo misterijos

(Laiškas iš Laukinių Vakarų į civilizuotą Šiaurę)

Po žinomų pasikeitimų "Nepriklausomos Lietu- vos" pastogėje vėl pradė- jau gauti mano seniai pa- žįstamą viešnią iš Šiau- rės/ taip iš pietinės Kali- fornijos man atrodo Mon- trealis/. Anąmet po revo- lucinių reformų, staigiai, be jokio pranešimo jos turtimas man buvo nu- trauktas. O dabar dar po vienos mažiau kruvinos revoliucijos taip pat staigiai, be jokio pranešimo ar laiškello vėl pradėdu laikraštį gauti. Viskas de- dasi kažkaip misteriskai, bet ir labai gražiai. O kai taip misteriška ir gražu, tai žmogus vėl staiga pa- junti sąžinės graužimą: jeigu tave laikraštis atsi- mena, tai ir tu būk mielas jo amžiam nepamiršti.

Dėl šito štai ir rašau. Ar būt, ne tai, kad reikė- tų, bet taip, kaip norėtu- si.

Jau per kelis numerius idėmiai pasekiau straips- nius, pasisakymus, dekla- racijas, bendradarbių ir šiaip skaitytojų pastabas "gerų ir blogų nuomonių" skyriuje. Nuostabu, ne- įprasta, nepraktikuota mūsų plieninių principų ir špižinių užsispyrimų gadynėje. Nuodėmės iš- žįstamos, klaidos at- leidžiamos, net ir blo- gesni dalykai nenutylimi. Kritika, savikritika, pasi- žadėjimai, viltys, svajo- nės — ant bedugnės kran- to. Kai viskas labai blo- gai, dabar staiga norim, kad būtų vėl gerai. Kai kortų ir ambicijų name- lis sugriuvo, vėl pasigen- dam dangoraižio, kaip Kardoelio laikas.

Bet argi nežinotumėt, kad lengviau išvaikyti, negu vėl suprašyti?

—●—

Po vėliausiai mane pa- siekusio /š.m. 38/ nume- rio nebelskentėjau. Ir vėl "gerų ir blogų nuomonių" skiltyje du man žinomi asmenys, it susitarę, po- rina visai panašius savo kritiškus jausmus. Rašy- tojas Kazys Almenas slūdnčia lo dolerių — "ka- dangi atrodo, jog laikraš- tis tapo vėl skaitytinas".

O laikraštininkas V. Šar- ka iš Nebraskos pasisakė "mielu noru" dabar vėl at- naujinąs prenumeratą ir ta proga ilgesnėje savo intencijų išangoje, prisim- inęs išvietintus bendra- darbius, griežtai kariškai sukomanduoja juos ir vi- sus kitus grįžti atgal teikti rašytinės pagalbos lietuviškam laikraščiui, leidžiamam arčiausiai prie Šiaurės pašvaistės.

Nežinau, ar galėčiau pretenduoti į išvietinto nuopelnus ir didelę gar- bę, nes formaliai niekas manęs iš Neprikl. Lietu- vos neišvijo. Bet, kai anuomet su triukšmu pri- vertus pasišalinti iš re- daktorių mano gerbiama kolegą ir gabų laikrašti- ninką R. Maziliauską, bu- vo sudaryta nauja redak- cija, tai tuoj pat laikraš- čio slūgtinėjimas man buvo nutrauktas. Ženkla- per aiškus klysti, kad mano talka dar būtų rei- kalinga į sveikesnius tau- tinius ir morafinius prin- cipus pasukusiam laik- raščiui.

Taip mūsų ryšiai be- veik gražiuoju ir nutrū- ko. Sakau "beveik", nes gal buvau trupučiuką kal- tas, kadangi parašiau Chicago's Naujienom straipsnį, kur anos NL redakcinės reformos ir jų motyvacija man buvo ne- labai palankiai įvertin- tos, sukėlusios liūdėsį, pasibaisėjimą ir nusivylimą lietuviškos spaudos ateitimi užsienyje. Nesid- žiaugiu, kai toks nujauti- mas labai greit pasiteisi- no.

Motyvai, kuriais anuo- met viešai per laikraš- čius buvo apkaltintas NL redaktorių ir kai kurie bendradarbiai, man per- nelyg aiškiai priminė tą pasakėčiose minimą liep- tą, kuriuo vaikštinėja ožiai/ "prilips ožys liep- to galą", ir panašūs posa- kiai/.

V. Šarka prisiminė, kad kadaise aš suskaitęs ra- šančių laikraščiui "net batalijoną". Gal kada nors rašančių lietuvių per pa-

saulį susidarys net visas pulkas, bet kad būčiau suskaitęs batalijoną, tai didžiai abejoju. Žinoma, tai nebus pasaulinės reikšmės klaida, bet aš pats niekad užsienio lie- tuvių laikraštininkų nesu suskaitęs. Prisimenu, kad kartą chicagiečių laikraš- tininkų grupės pirminin- kas A. Gintneris, praneš- damas apie pastangas at- galvinti užsienyje Lietu- vių žurnalistų Sąjungą, sakėsi patyręs, kad esa- ma arti 300 "organizuo- tų" žurnalistų. Aš ir tuo skaičiumi suabejojau, nes man atrodė, kad pa- stoviai ir sistemingai ra- šančių ir to vardo vertų laikraštininkų bus šiek tiek mažiau.

Bet ir Gintneris, kaip matom, kalbėjo tik apie 300 — tai reiškia, maž- daug tik apie kuopą, ne batalijoną. Kaip savo lai- ku ėjęs karinius mokslus ir užsitarnavęs garbingą vyr. puskarininkio laips- nį, aš dar žinau, kas yra divizija, pulkas, batalijo- nas, kuopa, būrys, skyrius ir grandis. Tad, laikantis tikslumo, Neprikl. Lietu- vai negalima tikėtis ba- talijono ar ir kuopos tal- kos. Tegu ateina būrys ar skyrius, tegu net ir vien gera grandis laikrašti- ninkų ateina į jos pusla- ptus, ir tai jau bus ne- blogiausia.

Ar jie ateis, ar visi su- grįš, ar dar naujų atsi- ras — sunku spėti. Bet kas nežino, tas dar kartą turės įsitikinti, kad už- sienio lietuvių laikrašti- ninko darbas yra mūsų sąlygom didelis pasiau- kojimas, ir ne mažiau aukos dvasios ir kantry- bės reikia redakcijų dar- bininkam. Kartoju: išvai- kyti lengviau, negu vėl suprašyti. O priežastys labai rimtos ir padaro- mos žalždos labai gilios, kurių per kelias minutes joks burtininkas neišgy- dys.

—●—

Privačiai man teko pa- tirti, kad buvo dalromasi pastovaus NL redakto- riaus net žymiai toliau, negu tik Montrealio apy- linkėse. Gal be reikalo, gal ir vietoje tebegama

labai gerų redaktorių, tik reikia mokėti juos pama- tyti, maloniai ir sąžinin- gai susikalbėti ir, jei rei- kėtų, pasitaikiusias pra- eitiles moralines šunybės įsakmiai atitaisyti.

Vadinasi, jau sunku rasti ir gerų bendradar- bių ir tinkamų redaktorių. O kodėl turėtų būti leng- va? Kas sutiks būti redak- toriumi ar aktyviu nepri- klausomu bendradarbiu, jeigu šalia ir aplinkai veiks daug didesnis ska- čius cenzorių ir tokių kil- nios paskirties tautiečių, kurie įsikala galvon, kad jie privalo suskaičiuoti tavo ydas ir nusikaltimus Lietuvos laisvės idėjai — ir viešai paskelbti, kad pvz. redaktorių ir jo bendradarbių ne lietuvių tautos labui, o Lietuvos okupantui tarnauja?

Tokia mada dabar pas- mus, ypač Jungtinėse Amerikos Valstybėse, yra labai išplitusi ir ji yra visiška garantija, kad daugelis patriotinių su- manymų ir darbų palaips- niui baigsis žlugimu. Tą misiją atlieka itin sėk- mingai kitų gerų lietuvių šmeižikai — niekintojai — nuodytojai, kurie patys nieko pozityvaus nesuge- ba padaryti, išskyrus ki- tlem primetamų absur- diškų nuodėmių skaičia-

vimą. Jų žodžiais tariant, tuo jie tikrai atlieka gerą patarnavimą okupantui, kuriam nėra reikalinga lietuviškosios išsivijos idėjinė vienybė ir stipru- mas.

Suprantu ir sutinku, kad šis mano laiškas, kalban- tis daugiau apie tvirtus nusivylimus ir neaiškias viltis, mažai naudingas laikraščiui. Tai tik pa- kartojimas, ką kiti kito- kiais žodžiais sakė, ir vien abstraktus ragini- mas: prisidėkit, padėkit, atėikit talkon, sustiprinkit laikraštį idomumu ir nau- jom idėjom. . . Todėl turiu sustoti, nes tokie bergždi kitų raginimai nieko ne- duoda — nei idėjų, nei tal- kos. Tam reikia gerų ir idomių informacijų ir kompetetingai parašytų straipsnių.

Ar aš dar turėsiu lai- ko, idėjų ir tikėjimo, jog galima ir verta ką nors rašyti, vienas Praamžius težino. Pagaliau, tat nela- bai ir svarbu, nes tegu vienas iš "batalijono". Bet jeigu ir Kazys Almenas sako, kad Nepriklausoma Lietuva dabar vėl "tapo skaitytinas laikraštis", tai reikės iš naujo pagalvoti. Ta dingstimi su linkėji- mais.

BRONYS RAILA
Los Angeles, California.

ŽYMAUSIAS ETNINIŲ ŠOKIŲ PUOSELĖTOJAS JAV — VYTAUTAS F. BELIAJUS

Vytautas Beliajus apdovanojamas už tautinių šokių mokymą ir propaga- vimą JAV-se per daugelį metų. Prie svečių stalo sėdėjo įžymių svečių iš įvairių vietų: čia matome Dr. Leona Holbrook, kuri reprezentavo Brigham Young University, Provo, Utah; Dr. Olga Kulbitsky — Hunter College, New York (kuri taip pat atstovavo "Folkraft"); Dr. Louise Turner, Auburn University, Alabama (Alabama 1942 m. įkurta žurnalas "Viltis"); Mary Bee Jensen, BYU, nuo American Association of Health, Physical Education and Recreation (Kūno Kultūros Dr. ja Amerikoje). Ir daug kitų svečių. Iš lietuvių org-jų dalyvavo dr. J. Stukas, atstovavęs Vydiams.

Iškilnėje dalyvavė 900 delegatų iš visos Amerikos kūno kultūros skyrių universitetuose. Tas Sekmadienis buvo tikra Beliajaus diena: vaišės, pagerbimas, apdovanojimai. B. atžymėtas kaip "The Honoree Man of the Year 1972. For introducing recreational folk dancing on the University level".

Ar atsimeni?

Ar žinai?

(tęsinys)

Lietuvių tautodailė išelvijoje susirado gerą ir vienintelę tokią dirvą, kur galėjo įleisti šaknis. Daug jaunų žmonių lankė Tamošaitių studijos audimo ir kilimų kursus. Jaunimas — studentai ar skautai ir kt. — įvairiomis progomis apsilankydami, savo akimis pamatydavo jų tautodailės kolekcijas, darbus, biblioteką, išgirdavo visokiausių pasakojimų apie mūsų liaudies gyvenimą. O Antanas Tamošaitis turi tą ir gali labai vaizdžiai ir šiltai savo patirtį perduoti. Jis, dar būdamas Kauno Meno Mokykloje 1926 m., dekoruodamas drauge su dail. A. Samuoliu Vėdžio logos bažnyčią, pastebėjo vieną kitą namie augantį juostelę, surištą per trinityčius, vieną kitą priejuostę. Pradėjo klausinėti, kas daugiau tokių turi, užsėdėjo į sodlečių trobas, motociklu apvažinėjo Telšių ir Kretingos apskrityje vis daugiau surašdamas senoviškų autentiškų audinių, kurių patys žmonės nevertino, nes jau senai, bobutės ar prabobutės...

1930 metais susidarė 6-ty dailininkų grupė; jie rinko apie 3 mėnesius rūbus, audinius, drožinius, darė nuotraukas ir piešinius. Pririnko visą vagoną. A. Tamošaitiui, kaip daugiausia surinkusiam, M.K.Čiurlionis galeriją pavedė kasmet tokias ekspedicijas organizuoti ir vadovauti.

Nuo tų pačių metų ir Kauno Žemės Ūkio Rūmai pavedė jam suorganizuoti ir vadovauti Audimo ir liaudies meno bei namų pramonės skyriui. Išmokęs patį austi, Tamošaitis aplankė Estiją ir Latviją, kiek vėliau Suomiją, susipažino ir su jų audimo technika. Minėtam skyriui vadovavo aštuonerius metus. Antanas Tamošaitis ne tik rinko, bet ir atvėrė akis į liaudies meno grožį, svarbą, reiklą atgaivinti ir populiarinti. Jo, per 13 metų rinkta medžiaga pateko į M.

K.Čiurlionis Galeriją ir Žemės Ūkio Rūmų Sodžiaus Muziejų Kaune.

Jis sugrupavo, aprašė tautinius rūbus, paruošė ir išleido 8-ius toms, Sodžiaus Meno. Po leidinių apie Audimą, Austinius kilimus, Staltieses ir visą eilę straipsnių įvairiuose žurnaluose bei Lietuviškojoje Enciklopedijoje išelvijoje. Įvertindamas, mylėdamas ir atgaivindamas lietuvių liaudies dailę, Tamošaitis didele dailimi prisidėjo prie to, kad vėliau visa eilė mūsų dailininkų atkreipė dėmesį į tautinį toje dailės charakterį ir ėmė semtis savo kūrybai idėjų ir įkvėpimo. Ir Jam pačiam senai

Dailininkas A. Tamošaitis su viena šios vasaros Dailės Studijos studente Rūta Butkute

brendo ir giliai užkerėjo mintis atrasti savo individualų braižą tapyboje ir grafikoje, maitinantį mūsų prosenelių, nuo am-

žtų gutelktu įkvėpimu. Dabar čia Kingstone savo sodyboje vienuose ir gamtoje laipsniškai vystėsi netikėtas ir naujas jo kūrybiško gyvenimo derlingas laikotarpis. B.

KASDIENINĖS PASTABOS

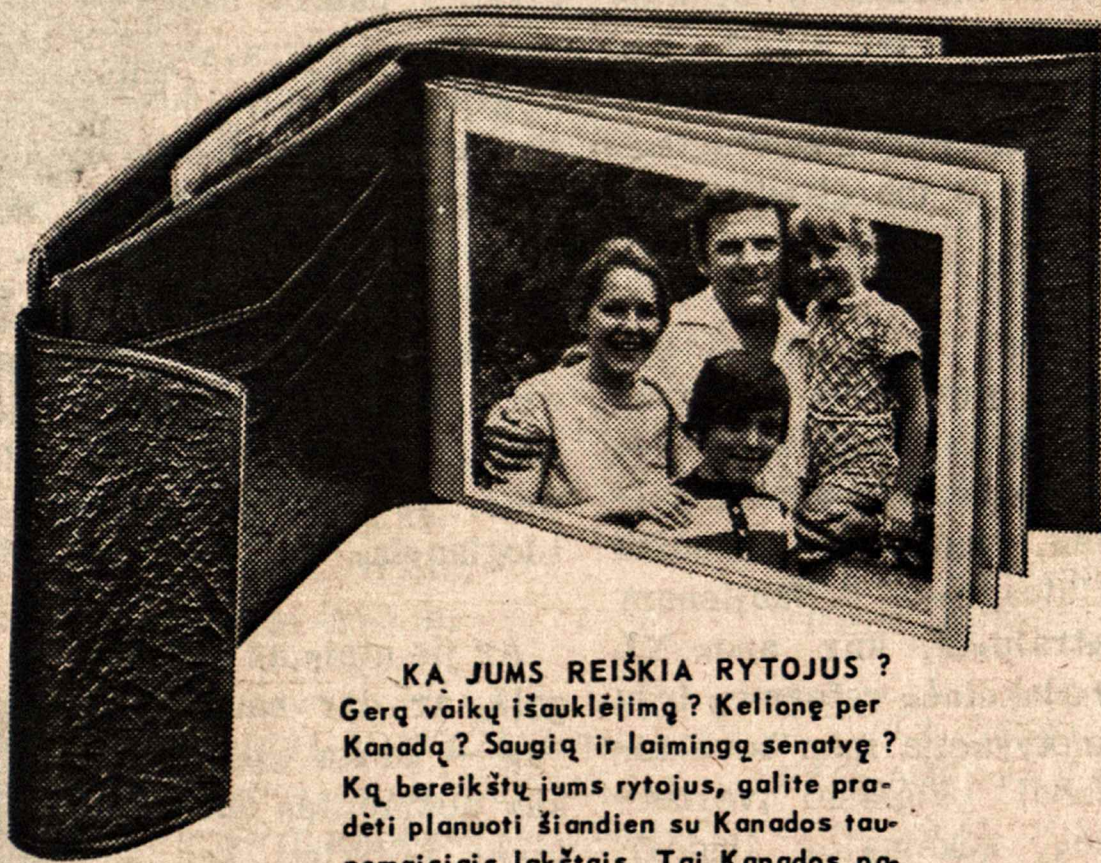
Kiekvienam staigiam klausimui visuomet duoklėtą atsakymą.

Jauni šoka — žemė dūba, seni šoka — dantys kliba (Mūsų liaudis).

Didvyriai dažniausiai yra randami paprasčiausių žmonių tarpe.

Paruošė V.Š.

FEEL GOOD ABOUT TOMORROW

KĄ JUMS REIŠKIA RYTOJUS ?
Gerą vaikų išauklėjimą ? Kelionę per Kanadą ? Saugią ir laimingą senatvą ?
Ką bereikėtų jums rytoj, galite pradėti planuoti šiandien su Kanados taupomaisiais lakštais. Tai Kanados populiariausias asmeninis investavimas.

LENGVA PIRKTI:

Mokant iš karto ar atskiromis dalimis kiekviename banke, pas pripažintą investicijų atstovą, biržos agentą, pasitikėjimo bei paskolų bendrovėje ir kredito unijoje. Taip pat darbovietėje, pasinaudojant atskaitymu iš algos. Lakštų vertė — nuo \$50.00 iki \$50,000.00.

LENGVA IŠKEISTI:

Taupomieji Kanados lakštai yra tuojau iškeičiami. Už juos kiekvienu momentu galima gauti mokėta sumą ir nuosimčius.

LENGVA LAIKYTI:

Kanados taupomieji lakštai yra saugūs laikyti — jie yra garantuoti visu Kanados turtu. Jie duoda geras palūkanas metai po metų.

7.54%

Metinių priaugusių procentų vidurkis

BUY CANADA SAVINGS BONDS TODAY

Nauji Kanados taupomieji lakštai, išlaikyti iki nustatyto laiko, per metus vidutiniškai duoda 7.54%. Už kiekvieną \$100.00 taupomąjį lakštą pirmąsiais metais mokama \$7.00 palūkanų, per kitus šešerius metus — po \$7.50, per sekančius trejus metus — po \$7.75 ir per paskutiniuosius du metus — \$8.00.

Be šių mokėjimų, jūs gausite palūkanas už gautus nuosimčius. Todėl kiekvienas \$100.00 lakštas užaugs iki \$239.50 tik per 12 metų.

Taigi, ką bereikėtų jums ir jūsų šeimai rytoj, planuokite šiandien su Kanados taupomaisiais lakštais. Būsite patenkinti tai padarę.

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Mokame už:

depozitus (P.C.A.)	Čekių 6%
šėrus ir sutaupas	7%
už vienų metų terminuotus	
indėlius	8%
3 metams 7½% ir 5 m.	9%

Duodame:

asmenines paskolas iš	11%
nekiln. turto paskolas iš	9½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$ 4,600,000

ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPOS INFORMACIJA

Spalio mėn. 20 d., t.y. šeštadienį, DLK. Algirdo Šaulių Kuopa rengia prizinį šaudymą iš 22 kalibro šautuvų.

Tą pačią dieną įvyks ir Kanados Šaulių Rinktinės prizinis šaudymas. Abejuose šaudymuose kuopos šauliai ir šaulės prašomi skaitlingai dalyvauti. Šaudymo rungtinės vyksta Hamiltono Medžiotojų Žuklautojų klubo šaukykloje "Giedraitis". Šaudymo laikas nuo 9 val. ryto iki 6-tos val. vakaro.

● Šiais metais Karluomenės šventės minėjimą rengia Hamiltono Šaulių kuopa Jaunimo Centro salėje lapkričio mėn. 24 d. šeštadienį. Šventės minėjimo programa įvyks šeštadienį, o sekmadienį bus iškilmingos pamaldos už žuvusius karius, šau-

lius ir partizanus parapijos bažnyčioje.

Smulkesnė šventės programa bus paskelbta spaudoje vėliau. Kariai, šauliai — šaulės, visgi Hamiltono ir apylinkių lietuviška visuomenė virš paminėti daliai prašomi iš anksto rezervuoti.

Kuopos Valdyba

MIRĖ S. MICHELSONAS...

(Atkelta iš 3 psl.)

jas šypsosi. Nesgi ir pats skaitytojas tam tikrais atvejais panašiai išsireiskia.

Michelsono raštų pasiekimas buvo išimtinai didelis. Jis skyrė savo raštus paprastiems darbininkams, jis kalbėjo jų kalbą. Jie jį suprato ir visam gyvenimui prisirišdavo prie jo. Michelsono "mokyklą" išėjusi senąją amerikoną greitai pažinsi, jeigu tik

išgirsi jo sprendimus ir pajusi jo nuotaikas vieno ar kito lietuviško gyvenimo įvykio požiūriu.

Stasys Michelsonas jau anksčiau nugyveno savo įtaką. Jau ne tie buvo laikai, jau kitokių polinkių atsirado lietuvių tarpe. Michelsono sentencijos nebe tokios išpuodingos atrodydavo. Jis iki paskutinių savo gyvenimo metų rašė tuo pačiu ne kiek nepakeistų stiliumi ir vartojo tuos pačius sąmojus, kaip ir anksčiau būdavo. Bet jau ne taip jautriai skaitytojai laukdavo jo pastabiųjų skilčių.

Dabar S. Michelsonas nutilo galutinai. Jis buvo sulaukęs garbingo amžiaus. Jis jau nedaug turėjo greta savęs vienmečių. Jis gimė 1881 m., tad artinos jau į šimtmetį. Jo tikroji pavardė Michalkevičius. Jis gimė Palevenio dvare, ties Kupiškio. O buvęs bajorų Kosciuškų herbo palikuonis. Jis mokėsi su dvarininkų Kosciolkovskių vaikais namų mokykloje ir buvo ruošiamas į kunigų seminariją. Vėliau mokėsi Rygoje technikos mokykloje. Buvo įstojęs į Rygos politechnikos institutą, bet atėjo 1905 metų rusų revoliucija. Michelsonas buvo aktyvus jos dalyvis ir sulaukė pavojaus, kad ji gali žandarai areštuoti. Jam nieko daugiau neliko, kaip tik pasirinkti visų anų laikų veikėjų kelią-plaukti į Ameriką. Čia Bostone Stasys Michelsonas pradžioje dirbo mechaninėse dirbtuvėse ir muzikos instrumentų fabrike. Bet tuo

toronto

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5¾% už depozitus
6% už šėrus
6% už taupymo s-tos
7% už 1 m. term. dep.
7½% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas
8% už mortgičius

Kapitalas — virš šešių milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5.000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street, West
Telefonas LE 2-8723 • Toronto 3, Ontario

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ
ISTAIGA Baltic Exporting Co.

Telefonas LE 1-3098

480 RONCESVALLES AVE.,
TORONTO 3, ONTARIO

Savininkai A. ir S. KALOZA

metu Žvilgilas jau leido "Keleivį" ir pakvietė S. Michelsoną redaguoti šį laikraštį. Vėliau jis su J. Gegužiu "Keleivį" nupirko ir visam savo gyvenimui susirišo su spauda. Dar reikėtų pridėti, kad S. Michelsonas savo laiku vai-

dindavo scenose ir yra parašęs scenos veikalo.

S. Michelsonas greta spaudos darbo, buvo ypatingai aktyvus visais laikais Amerikos lietuvių visuomeniškuose darbuose. S. Michelsonas mirė rugpjūčio 24 dieną. J. P.

PIRMAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTININKŲ SUVAŽIAVIMAS, įvykęs kovo 18—19 d., 1910 m., Brooklyn, N. Y. Iš kairės į dešinę sėdi: Dr. J. Šliupas, J. Adomaitis-Semas, M. Olsauskienė, A. Olsauskas, J. O. Sirvydas, P. Norkus; antroje eilėje stovi: J. Kufis, A. M. Martus, J. J. Baniulis, S. Michelsonas, J. Baniulis, V. J. Šliakys, J. V. Grinius; trečioje eilėje: V. K. Račkauskas, J. Tananevičius, J. Naujokas, K. Brazys, J. Brandukas, V. S. Jokubynas.

TORONTO LIETUVIŲ NAMAMS

reikalingas REIKALŲ VEDĖJAS (manager),

mokąs lietuvių ir anglų kalbas

Darbo apimtis: a. salių nuomojimas vestuvėms, baliams, koncertams ir panašiai

b. parengimų, pokylių, baro ir valgyklos administravimas

c. namų ir atsiskaitymų priežiūra

Raštu ar asmeniškai kreiptis į Lietuvių Namų valdybą

1573 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

MIRUSIEJI KALBA:

PRANYS ALŠENAS
(Iš mano susirašinėjimo archyvo)
(TĘSINYS)

Postskriptum prie A. Bendoriaus laišku/žiūr NL nr. 37)

Vienas iš Lietuvos Enciklopedijos redaktorių / jau miręs /, Antanas Bendorius, laišku iš 1956. VII. 5 d., Enciklopedijos redakcijos vardu, paprašė mane parašyti prel. M. Krupavičiaus biografiją. Sutikau ir darbą atlikau, nes, kaip gi nesutikti, kai Garbingasis Lietuvos tautos vyras, M. Krupavičius, anot A. Bendoriaus laiško, nurodė mane, kaip jo biografijos autorių. Štai, toji laiško vieta: "Susirašinėjimo biografijos reikalais ir su M. Krupavičiumi. Jis pažadėjo duoti papildymų ir nurodė Patį, kaip jo biografijos autorių". / Iš A. B. Laiško 1956. VII. 5. /

Vienok, kai M. Krupavičiaus biografija L. E. XIII-tame tome buvo atspaus-ta, po ja tebuvo tik A. B. /Antano Bendoriaus / in-cialai.

Teko parašyti jam pik-toką laišką ir paprašyti paaiškinimo, kodėl taip pasielgta? Jis aiškinosi, kad po biografija buvęs mano parašas, bet, spaus-tuvei betaisant korektū-ras, per neapsižiūrėjimą, o po straipsnių likę tik A. B. inicialai, o tos bio-grafijos autoriaus para-šas iškritęs. Pažodžiui — kaip skelbia Juozas Girnius jo rašytame ne-krologe "Atsisveikinant Antaną Bendorių" / "Ai-

A. Bendorius

da!" 1969 m. spalio mėn. numeryje /:

"Ir atsitiko taip, kad, spaus-tuvei betaisant ko-rektūras, po straipsniu liko tik A. B. inicialai, o tos biografijos autoriaus parašas iškrito!..."

"Kaip pats A. Bendo-rius guodėsi, su tuo žur-nalistų karas išiliepsno-jo..."

"Dar kad nors, girdi, būtų frontininkas, tai žmogus kovotum tikėda-masis po mirties gauti atilpdą už eretiko nudo-bimą, bet dabar — to paties kūno ir kraujo partietis. Kovoji ir jautiesi bro-lžudžiu. Štai kur dramos didybė." / Mat, A. Bendo-rius skaitė save Krikš-čioniu demokratu, o dr. J. Grinius, kuriam jis laišką rašė, — frontin-nikas. Pr. Alš. /.

Anot nekrologo auto-riaus, J. Griniaus, esą: "Tik su tokio humoru bu-vo galima pakelti tomas po tomo išskylančius "ka-rus".

Kadangi Enciklopedijo-se, kaip paprastai, labai norima išvengti papildy-

mų ir patalsimų, tad su-sirašinėjime su A. Ben-doriumi buvo tartasi, kaip tą klaidą atitaisyti, pa-skelbiant tai laikraščiuo-se, ar pačioj Enciklope-dijoje. Pagaliau, susitarta ir Enciklopedijos XVI-tame tome, 541 puslapyje įdėtas patalsymas, skam-bas šitaip:

"XIII t. 239 psl. po prel. M. Krupavičiaus biogra-fija praleistas Pr. Alšeno parašas".

Tuo "konfliktas" buvo baigtas.

GERAI IR BLOGAI...

(Atkelta iš 2 psl.)

with honor "... Greit po to, JAV pradėjo visomis jėgomis ir priemonėmis gydyti chronišką sovietų ekonominę astmą. Dabar jau tiek toli nueita, kad net pats Pentagonas pra-dėjo drebėti dėl Nixon — Kissinger — Brežnev suokalbio.

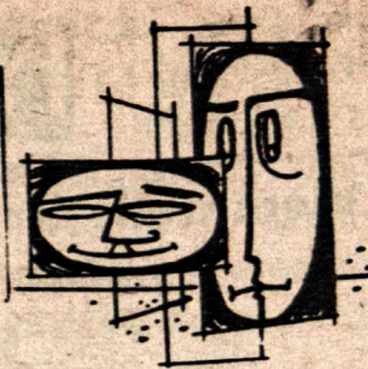
Didžiutis Niksonu so-vietai turi pagrindo. Juo, žinoma, didžiuojasi ir Iz-raelis. Tik mažai kas juo didžiuojasi pačioje Ame-rikoje.

Jeigu Balyš Svalia juo didžiuojasi — tai jo reika-las, bet bandyti kurti kaž-koki mitą apie Niksoną Kanados lietuvių laikraš-tyje — juokingas dalykas.

Tiesa, B. S. nepasako ar jis randa reikalinga didžiutis Niksonu kaipo asmeniu (Nixon — Sinatra — Sam Davis — Hoffa etc.) ar kaipo administratoriu-mi (Nixon — Agnew — Kis-singer).

Jonas Gedvila
Montreal, Que.

KREIVI VEIDRODŽIAI

JIS, JINAI IR UOŠVĖ

Jiedu
Pagal savo norą
Susivienijo
I porą.

Kad nesumažėtų
Svoris,
Po vestuvių —
Valgyt noris.
Tad abu —
I parduotuvę
Pirkti silkę,
Pirkti žuvį.
Kol žmona
Tą silkę gavo,
Vyras žmonai
Vadovavo.

Po lietaus —
Abu i mišką.
Kad net visos
Balos tiško.
Kol žmona
Miške grybavo,
Vyras žmonai
Vadovavo.

Po kiek laiko —
Gandras vaiką...
Tas vis šlapias —
Neišlaiko.
Kol mama
Palas skalavo,
Tėvas mamai
Vadovavo.

Betgi uošvė —
Dieve mano! —
Jų namuos
Apsigyveno!
Zentas jau —
Nebe vadovas:
Plauna puodus,
Kloja lovas,
Skuta bulves
Ir skalauja,
O jam —
Uošvė vadovauja.

(iš "ŠLUOTOS")

ŠIANDIEN KURSIME
BLŪDOVO KUKURŪŽŲ
PERDIRBIMO KOMBINATO
IDILIJA...!

Naujas sovietinis teroras prieš rašytojus

NEPRIKL AUSOMA LIETUVA

CFMB LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

KELEIVIS

NIEKAM NĖPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODĮ SKELB DAMAS,
JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS
GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGAR-
SĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ AP-
SAKŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEI-
SINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik \$7.00

KELEIVIO 1973 m. kalendorius \$1.50

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

IŠ CHICAGOS ŽVELGIANT

(Tęsinys iš praeito nr.)

Lietuvoje žmonės skundžiasi, kad trukdo AB klausytis, o iš Manilos ir iš Madrido dar sunkiau pagauti, tačiau paskutinėmis žiniomis, Sovietai sustabdė AB trukdymą, kuris duoda 36 kalbom programą. AB yra Amerikos vyriausybės žiniotėje, bet transliuoja į Lietuvą du kartu per dieną, visokių apžvalgų iš koncertų, suvažiavimų bei įvykių aprašymų. (Romas ir Madrido radio programos vis trukdomos).

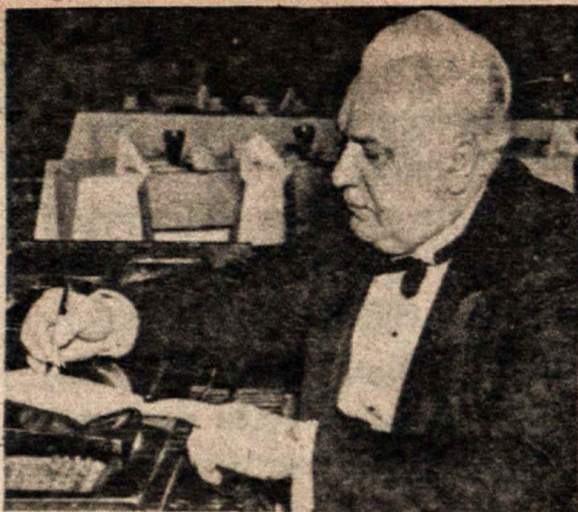
Kun. Vaišnys teiravosi, kokių pasekmių radio programos vedėjai yra patyrę, kai dažnai duodama iš dabartinės okup. Lietuvos padarytos (ten ir šilpus) lietuviškos dainos lokštelės? P. Petrutis sakė, jog jokios reakcijos, bet sunku kiekvienam klausytojui įtikti. Čia noriu pažymėti, kad Lietuvių Televizijoje buvo paleista Lietuvoj padaryta filmą, tai žiūrovi, daugumas "spiaudėsi", žadėję toliau neremti. Tą pačią progą, p. A. Pužauskas labai iškritikavo LTV vieną Alvido atliktą programą. Buvo ir kitų paklausymų.

Varpul suskambėjus netums, visi skubėjo, nes jų vėl laukė darbai. Emilija Pakštaitė, prieš pertrauką, trumpai apžvelgė lietuviškos spaudos gyvenimą išsivijoj. Ji pristatė tik tuos laikraščius, kurie palaiko ryšius su Pasaulio Lietuvių Jaunimu. Lietuviška spauda turi įtraukti dau-

giau jaunimo į savo elges, nes po keletos metų jos padėtis taps katastrofiška. Dabartinės redakcijos ir LŽS-ga gali tokio priauglio priauginti, jei bus bent dabar imtasi žygių.

Po pietų susirinkus, visi spaudos ir radio atstovai pasiskirstė grupėmis. Vieną dalį išėjo į didįjį radio namą, o spaudos grupė likosi vietoje. Radio grupės vadovavo R. Sakadolakis, spaudos, Juratė Jasaitytė. Spaudos grupė turėjo uždavinį paruošti laikraščio vedamąjį, reportažą, ir t.t., kurie pasirodė sekmadienio rytą. Radio skyriuje apie 10 dalyvių turėjo sudaryti (iki 12 val. nakties) reportažą. Buvo aptarti ir įvykdyti visi darbai. Juostelėn įrašyti pasikalbėjimai, išpūdziai, suvažiavimo tikslas ir jo nauda. Tiek spaudos, tiek radio grupėse kiekvienas turėjo savo pareigas, išgijo savo srityje daugiau patyrimo. Šis suvažiavimas lyg kokio kursai davė daugiau užsidegimo lietuviškų reikalų tvarkyme. Bravo jaunimas. Man širdis degė džiaugsmu, kai mačiau mūsų atžalyną, kurie nori dirbti ir gyventi lietuviškam žodžiui su plunksna ir radio bangomis.

Šeštadienio vakare toje pačioje bakūžėje įvyko jaunimo pamaldos, kurios skyrėsi savo ceremonijom. Jose jaunimas galėjo išsakyti savo mintis, o ypač labai patiko naujos giesmės. Tiesiog gaudė-

A. Vanagaitis, "Margučio" radio programos įsteigėjas

nausi, kai giesmių žodžiai lietė Tėvynę, dvasinius lobius, širdžių melle, kančias "surink mus namo, parvesk iš tremties". Po pamaldų, įvyko laužas.

Lietingas sekmadienio rytas, šaltokas ošantis ežeras. Vėl varpo skambesys kvietė pamaldoms, o po jų į paskutinę pamaldą, kurią patiekė J. Jasaitytė apie lietuvišką spaudą, ją papildė Tėv. Vaišnys. PLJ redaktorė nušvietė, koks didelis barbarizmas esąs mūsų dabartinėje spaudoje. Davė keletą pavyzdžių. Pasirodė, kad mūsų redaktoriai neturėdami gerų vertėjų, dažnai įvairius netinkamus žodžius talpina žiniuose, kurie kvepia svetimybe. Mažai ir vardu tarė. Todėl patariama naudoti lietuviškus žodžius. Kilo klausimas, kodėl nesilaikoma rašyboje įvairių pavardžių ar miestų tikslingu rašimu. Vieni rašo "Čikaga", kiti "Chicago", vieną prez. Niksonas, kiti Nixon, vieną Newjorkas, kiti New York. Kun. Vaišnys čia padarė pastabą, kad mokytojų savaitėje buvo tas reikalas sprendžiamas, mūsų kalbininkai, kaip velionis Saly, Skardžius, Jablonskis ir dabar Lietuvoje, stengiasi lietuvių kalbą švarinti. O Romas Sakadolakis pareiškė, kad radiju kalbant, reikia galūnes pridėti, nes negi sakysi, kad Vatikano radijas veikia Romo, o tariam — Romoje. Kalbos reikalas buvo daug aptarta ir diskutuota.

Po ilgų darbų, diskusijų, su dideliu idomumu, baigėsi suvažiavimas. Buvo nutarta vėl tęsti ir platesne prasme šaukti suvažiavimą, — ateinančiais metais, tegu senimas pataria ir padeda, o jaunimas mokosi ir dirba. Bal. Brazdžionis

LIETUVOS PREZIDENTŲ ATMINIMUI

Š/m. rugpjūčio mėnesio 9 d., International Friendship Garden, Michigan City, Indiana, įvyko buv. neprikl. Lietuvos Prezidentams: A. Stulginkui ir dr. Kazimui Griniui, paminklų atidengimas. Pastatyti kuklūs paminklai, kurie tam tikroje distancijoje eilėje išrikiuoti šalia jau anksčiau, pastatyto prez. A. Smetonai paminklo. Ir medžiai /eglys/, taipgi pastarųjų dviejų prezidentų garbei pasodinti ir gražiai auga, šalia jau plačiai išsiterojusio prez. Smetonos medžio.

12 val. kun. J. Borevičius, SJ, pradėjo iškilmingą pamaldą, kurių metu jis tarė pritaikytą žodį. Jis, vėliau, programos eigoje, ir paminklus pašventino. Po pamaldų, įvadinį į paminklų atidengimo iškilmingą žodį tarė A. Juškevičius. Kaspina/platų, gražių tautinių spalvų/perkirpo Lietuvos generalinė konsulė p. J. Daužvardienė, visuomenės organizacijų atstovų asistuojama. Iki atidengimo paminklai buvo apdengti baltomis drobėmis. Juos nudengė: a/ A. Stulginkio - p. Juozevičienė

/ Stulginkaitė / ir L. Krikščionių d-tų s-gos atstovas St. Rauckinas; b/ Dr. K. Grinlaug-tels -kas Liūdas Šmulskytis, asistuojamas skautės V. Kerelytės. Prie naujai atidengtų paminklų (prez. A. Smetonos paminklo papėdėje), kūrėjų -savanorių, Birutinių ramovėnų, Šaulių ir Skautų sąjungų atstovai bei būrelis mažų vaikų. Trumpa bet labai jausmingą žodį tarė Lietuvos gen. konsulė p. Daužvardienė. Po jos kalbėjo Ramovėnų c. v. p-kas gen. prof. inž. Stasys Dirmantas, kūrėjų -savanorių s-gos c. v. p-kas, kūr. -sav. plk. J. Švedas, Birutinių c. v. p-ke p. Morta Babickienė, L. Krikšč. d-tų atstovas St. Rauckinas, L. Valstiečių Liaud. s-gos atstovas, tels. L. Šmulskytis, L. Šaulių Tremtyje S-gos Karaliaus Vytauto Didžiojo / Chicago/ kuopos atstovas tels. A. Budreokas, ir šaulys Tėv. J. Borevičius, SJ, paminklų komiteto mecenatų ir remėjų vardu, taręs gražų padėkos žodį, pabrėžė, jog stambiausią paminklų statybą auką aukėjo ka-

(Nukelta į 14 psl.)

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVEJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laikui saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

[vairi industrinė ir komercinė statyba ir darbas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Taip pat INTERNATIONAL dažų išpardavimas - tel. 366-6237/3896]

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKSTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

[VAIRIOS PROGOS]

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

Lietuvių televizijos programos įkūrėjas T. Šlutas (viduryje), B. Brazdžionis programos vedėjas ir muz. seselė Bernarda.

Foto: M. Nagis

Iš Detroito rašo Alf. Nakas

(Tęsinys iš praėito numerio)

Southfield, prie Devin-
tos Mylos kelio, tarp Te-
legraph ir Beech Daly ke-
lių, rugsėjo 8-9 dienomis
su didelėmis išskilmėmis
buvo pašventinta naujoji
Dievo Apvaizdos bažnyčia
ir didelis, Detroito lietu-
vams beveik perdidelis,
kultūrinis centras. Pa-
šventinom, papuotavom ir
iš dar negrįstos parka-
vietės, kaip iš maitino, dul-
kėte išdulkėjome... visam
mėnesiui. Mat, dar ir ka-
nalizacija kaip reikia ne-
sutvarkyta, ir grindimui -
asfaltavimui ruošinama
aikštė neišlyginta, ir ke-
letas kitų nebaigtų smulk-
menų miesto valdžiai
kraują gadina. Susirinks
mokiniai į klases rugsėjo
gale. Susirinks maldinin-
kai į architektų Kulpos
- Kerelio projektuotą
- statytą bažnyčią. Ims
rinktis į slidžiausio par-

keto salę ir šokti, ir spor-
tuoti. Nereikia būti dideliu
pranašu teigimui, kad ten
Detroito lietuviai greit
ims rinktis visomis - di-
delėmis ir mažomis
- progomis. Ten dar ilgai
pašaliniai automobilių pa-
dangų nepiaustys, antenų
nelaužys, baterijų nevogs,
piniginių ir rankinukų ne-
atiminės. Nebent jau iš
savųjų tarpo tokių "na-
gingų" atsirastų... Dievo
Apvaizdos parapija buvo
paskutinis teigiamas ir
didelis Detroito metropo-
lio lietuvių pasispardys-
mas. Jis dar vertas daug
rašalo. Po truputį, priei-
dami, mes jį išliesime.

Rugsėjo 6-9 dienomis,
vakariname Michigano
pakrašty, už dviejų šimtų
mylių nuo Detroito ir tik
už šimtų mylių nuo Chica-
gos, anksčiau Juozo Ba-
člūno, o dabar Vlodo

Adamkaus kurorte, Tabor
Farmoje, įvyko 20-sis
Santaros - Šviesos suva-
žiavimas. Kaip tik dėl kul-
tūrinio centro atidarymo
Detroito, aš tenajos teiš-
buvau tik dvi paras. Jau-
nieji mūsų mokslininkai,
griežtųjų mokslų atstovai
ir humanitarai, dirbą įvai-
riuose JAV universitetuose,
susirinkusius švietė.

Dainos ir žodžio menininkai
susirinkusius žadino iš
rūškanos kasdienybės.
Pirmąjį kartą gyvenime
sutikau ten iš Belgijos
atvažiuosį Eduardą Cio-
zą. Vyrą vidutinio ūgio,
prancūziškų manierų,
kuklų, tylų. Vyrą su med-
ne koja ir lazdele rankoje.
Vyrą su didele širdimi ir
dideliu talentu. Jis atsi-
ėmė Rašytojų draugijos
premią už savo romaną
"Brolio Mykolo gatvė".
Sutikau labai liūdny akių,
atviros širdies beletristi-
kos meistrą Marių Kati-
lškį. Ir gražlabalsę
Clevelando lakštingalą
Aldoną Štemupžlūnę. Ir
buvusį montrealietį akto-
rių Leoną Barauską. Ir
jau visų pripažinta, bet gi
dar niekieno nesuprastą
jauną poetę Austę Pečiū-
raitę. Ir vieną iš didžiųjų
mūsų poezių Liūnę Sutemą.
Ir seną džentelmeną, su
dantyse negęstančia ciga-
rete, scenos didžiūną Sta-
sį Pilką. Ir sarkastiška
šypsena apsidengusį, bet
ne visada sarkastišku žo-
džiu prabylantį Vincą
Rastenį. Ir po klekvienos
paskaitos diskusijose da-
lyvaujantį, dažniausia dis-
kusijas pradedantį Zenoną
Rekašį. Ir supiaustyta
širdimi, bet neužgesintu
entuziazmu dabartinį An-
tro kaimo prilevaizdą, li-
teratūros kritiką Algir-
dą Antanaitį. Ir visą eilę
kitų, kurių veidai iš mano
samonės niekada neiš-
nyksta.

Suvažiavo ten ir kello-
lika senų, ir kelios de-
šimtys vidurinėsios kar-
tos žmonių, ir didelė, di-
delė minia jaunimo. San-
tariečiai jie visi? Iš kur
ten! Ir ateitininkai, ir
skantai, ir visoki. Tik kas
gi atstovavo Kanadą? Vaje,
vaje, man regis, kad tik
vienas - vienintelis vyras,
priešingai gyvenime, negu
savo poezijoje, šnekus,
linksmas, tiesiog entu-
ziastiškas Henrikas Na-
gys. Jeigu aš suklydau,

PHARMACIE
Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

366-9742

7626 CENTRALE LASALLE

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

Dantų gydytoja
DR. A. O. JAUGELIENĖ

1410 Guy St. pirmas aukštas,

11-12 kambarys

Tel: 932-6662; namų 737-9681

jeigu buvo dar kas nors iš
Montrealio, ar Toronto,
ar Hamiltono, ar Windso-
ro, tai tik patį Henriką
Nagys ir galėtų čia pasa-
kyti.

Visada iš Tabor Far-
mos, po Santaros - Šviesos
suvažiavimo, namo grįžtu
pilnas melancholijos ir
džiaugsmo. Melancholija
todėl, kad matau, kaip ma-
no kartos gretos retėja,
kaip gyvenimas vakarop
slenka. Džiaugsmo, kad
jaunieji atėjo, užviešpa-
tavo ir reiškiasi viso-
kiais būdais.

LIETUVOS PREZIDENTŲ...
(Atkelta iš 13 psl.)

Liet. gen. kons. p. Daužvardienė
perkerpa trispalvę juostą, pamink-
lų atidengimo proga.

raliaus Vytauto Didžiojo
šaulių kuopa - \$250.00.
Visi išskilmių dalyviai
mūsų šauliams dėkingai
paplojo. Baigiamuoju žo-
džiu Andrius Juškevičius
- šių išskilmių vyriausias
organizatorius ir tvarky-
tojas, paskelbė, kad pa-

minklėliai kainavo trupu-
tį virš \$1000.00 ir, kad
juos bestatant, turėta rū-
pesčio ir darbo, nes dar-
bo prižiūrėtojai ne vietli-
niai gyventojai ir todėl
teko daug kartų važinėti
ir t.t. Po to, jautriai
kreipėsi į išskilmių daly-
vius paskelbdamas, kad
a.a. Lietuvoje mirusių
Stulginokių čia atgulti
vestuviniai žiedai, ku-
riuos priimti pakvietė p.
Juozėvičienę - Stulginokaite,
jai brangų palikimą,
(ant specialios, gražiai
išsiuvinėtos, aksomo pa-
duškėlės, specialioje
makštelėje), paveldėtojai
įteikė. Vaizdas buvo jau-
dinantis. Išskilmės baigtos
sutartinai sugiedojus
Lietuvos himną.

Programos eigoje, p.
L. Valst. Liaud-kų atsto-
vo kalbos, kalbėjo A. L.
T.S-gos Chicago sky-
riaus valdybos p-kas,
Konstantinas Petrauskas.
Jo kalba buvo truputėlį
ilgesnė, tačiau laiku pa-
reiga pažymėti, jog jo
"žodis" buvo giliai iš-
mastytas ir jausmingai,
stilingai išreikštas.

Po visų išskilmių arti-
miausiame restorane bu-
vo bendri dalyvių pie-
tūs, kurių metu Liet. gen.
konsulei J. Daužvardienėi
įteikta gėlių puokštė.

Jonas Butelka

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 925 MONTREAL 126.

Tel: 842-1126, namų 678-3660

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.

Tel. 871-1430

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.

MONTREAL

TEL: 255-3535

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,

1538 Sherbrook St. West,

Suite 215, Montreal 109, Que.

Tel. 931-4024

st.catharines

ŠAUKIAMAS SUSIRINKIMAS

Š/m. spalio mėn. 14 d. sekmadienį, tuoj po pamaldų, vienuolyno patalpose, 75 Rolls Ave. St. Catharines, Ont. šaukiamas visuotinis narių susirinkimas. Dienotvarkė: Susirinkimo atidarymas, perėjo susirinkimo protokolo skaitymas, valdybos pirmininko, sekretoriaus ir išdėtininko pranešimai, revizijos komisijos rinkimai, klausimai ir sumanymai, susirinkimo uždarymas. Visi St. Catharines apylinkės lietuviai maloniai prašomi susirinkime dalyvauti.

• Tautos šventės minėjimas įvyko š.m. rugsėjo mėn. 9 d., sekmadienį, vienuolyno patalpose. Minėjimas prasidėjo šv. Mišiomis, kurias atlaikė ir

tai dieną pritaikytą pamokslą pasakė Tėvas Juvenalis Liauba, O.F.M. Pamaldų metu visos organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Apylinkės valdybos pirmininkai K. Šukienė esant išvykus, minėjimą pravedė valdybos vicepirmininkė A. Ališauskienė, tardama trumpą žodį ir pakviesdama p. St. Šetkų su paskaita. Po paskaitos sugiedota Tautos Himnas ir tuomi minėjimas baigtas.

Apyl. Valdyba dėkinga Tėvui Juvenaliui Liaubai už atlaikytą šv. Mišias, gražų bei turiningą pamokslą ir leidimą naudotis patalpomis. P. Steponui Šetkui dėkoja už taip išsamią ir gerai paruoštą paskaitą. Taip pat dėkojame organizacijų atstovams ir visiems tautiečiams už dalyvavimą minėjime.

Apylinkės Valdyba

PASINAUDOKITE ŠIUO PATARIMU

Pasinaudodami mūsų patarimais, geriausiai paremsite savo gimines Lietuvoje. Mūsų patarimas padės Jums apsispręsti ir kas bus naudinga ir praktiška.

Vasaros ir rudens sezonui, specialiai siūlome šias prekes, kurių muitas jau įskaičiuotas į kainą:

- Nepermatomo nailono medžiaga suknelei. \$ 12.00
- Gefiuro medžiaga suknelei. \$ 14.00
- Crimlene medžiaga su blizgučiais. \$ 18.00
- Gelėta arba ornamentais crimplene medžiaga. \$ 15.00
- Lygi crimplene medžiaga suknelei. \$ 12.00
- Dirbtinis mink kailis paltui. \$ 48.00
- Dirbtinio nailoninio kailio paltui medžiaga. \$ 27.00
- Labai gera vilnonė moteriškiems paltams medžiaga \$ 36.00
- Nailoniniai išveiginiai marškiniai. \$ 9.00
- Komplektas moteriškų nailoninių apatinių rūbų. \$ 9.00

Parukai su įskaičiuotu maitu nuo \$24.00 iki \$60.00.

Priimame užsakymus auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigus dėl tokių prekių, kurias negalima iš čia pasiųsti.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England

Tel. 01 739 8734.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

BELLAZZI-LAMY INC.

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Jetté & Frères

Hydro - Quebec atstovas,

Tik Cascade 40
apmokate mėnesinę elektros sąskaitą.

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Taip pat garinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée
Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE - 366-0330

1.75
par mois
per month

40

kuris išnuomoja ir įrengia karšto vandens šildymą

2.25
par mois
per month

60

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2227 DUNDAS STREET W.,
TORONTO, ONTARIO

M6R 1X6

Visais kelionių reikalais
betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

• Dailininkų Aldonos V. Labokienės ir Magdaleonos B. Stankūnienės kūrybos parodą rengiame Toronte, Priskėlimo parapijos, parodų salėje, š/m. spalio mėn. 13 d. nuo 4 v. iki 8 v. ir 14 d. nuo 10 v. iki 4 v. Parodos atidarymas — poezijos popietė įvyks šeštadienį 4 v. — iš savo kūrybos skaitys poetė Julija Švabaitė — Gyllienė. Vaišės. — Rengėjos Kat. Mot. Draugija.

• CHICAGOJE VILNIAUS SUKAKTIS bus minima spalio 21 d. 11 val. Jaunimo Centre. Paskaitą skaitys prof. J. Puzinas. Meninę dalį atliks sol. A. Brazis, p. Šalnienė, deklamuos akad. poetas K. Bradūnas ir t.t.

• UNION NATIONALE Partija artėjančių rinkimų proga skelbia toki komunikatą:

Pajėgaus Quebeco ateičiai būtinai reikalinga išspręsti agrikultūrinę problemas.

1. Reikia geresnės produktų pardavimo sistemos.

2. Reikia padidinti biudžetą, skirtą nusauginimo darbams.

3. Reikia atleisti nuo mokesčių už kultivuojamą žemę.

4. Reikia apsaugoti ūkininkų pajamas.

5. Reikia įkurti ūkio Kredito Banką. Ūkininkai skursta su savo produktais, o už maistą mokama 10 kartų perbrangiai.

Bourassa nieko tuose reikaluose neišmano. Tos programos jūs norite pajėgiam Quebecui. Balsuokite už UNION NATIONALE.

Šis pareiškimas yra paskelbtas rinkiminiame susirinkime Fernand Grenier, specialaus sekretoriaus, kuris patys buvo šios partijos deputatas nuo 1966, iki 1970 metų.

— LAURENT PASTRY —

735 Decarie, St. Laurent, Montreal, P. Q.

Tel. 744 - 5000

(Savininkas Ignas Zizas)

KASDIEN KEPAMI DANIŠKI SU VARŠKE IR PRANCŪZIŠKI PYRAGAIČIAI.

Galima užsisakyti vestuvinius ar sukaktuvinius tortus ir kitus skanesius. Taip pat parduodamas visokios rūšies konservuotas maistas, sūris, duona ir kiti produktai.

D Ė M E S I O !

NAUJAI ATIDAROMA

— JOLIE DAME —

EUROPIETIŠKOS RŪŠIES IMPORTUOTŲ SUKNELIŲ
K R A U T U V Ė

25 Church Ave. Verdun (Prie LaSalle Blvd.)

Adara nuo 2 val. po pietų kiekvieną dieną.

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P. Q.

601 St. Jean Road.

Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekiamą greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

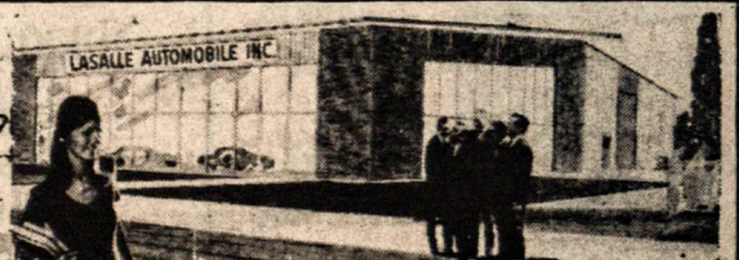
LaSalle

AUTOMOBILE INC.

366-7818

LAURENT DAJONEAULT
Président

P A R D A V I M A S

Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotomis priemonėmis įvairius ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.

Tel. 365-3364

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:
366-0500, 366-4203

- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower ir taip pat motorinės valtys. Sav. G. Desrochers

Highland Auto Body

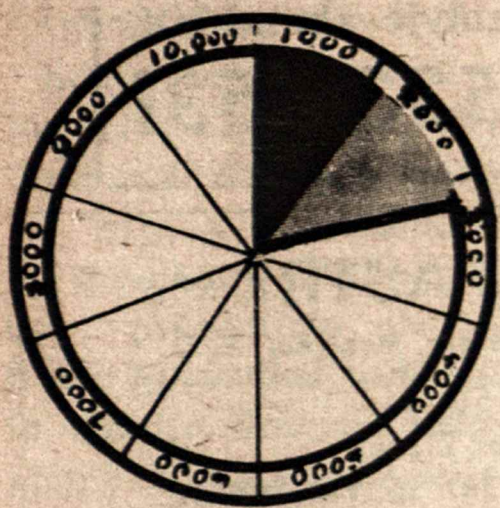
611 LAFLEUR AVE., LASALLE

TEL. 366-7281

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos (Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

N L AKCIJŲ VAJUS

N. L. naujų akcijų (šėrų) išsigijimo vėjus pamažu juda ir toliau. Šiuo metu nuo NL akcijų vėjus jau yra išplatintas 213 akcijoms, viso 2130 dol. sumoje. Iki numatytos ribos dar trūksta 7870 dol. Akcijų tikslas yra: turimų NL namų būtinam remontui, pristatant antrąjį aukštą ir išsigyti tobulesnės laikraščio leisti priemonės.

Vienos NL akcijos kaina tikrai 10 dol. Jei NL skaitytojai išsigytų tik po vieną naują akciją, užsibrėžtas tikslas greičiau priartėtų ir dalis laikraščio slėgiančių rūpesčių žymiai palengvėtų.

Pasibaigus vasaros atostogoms tikima, kad kiekvienas NL skaitytojas, ypač montrealiečiai bus malonūs atkreipti dėmesį į savam spausdintam žodžiui paremti.

Kiekvienas žino, gerai, kaip yra svarbus laisvas lietuviškas spausdintas žodis mūsų gyvenime, bet mažai kas rimčiau pagalvojame apie jo rūpesčius, jam pagalbą netuščiais žodžiais ar kritika, o efektyvia finansine parama.

Tad maloniai kviečiame visus NL skaitytojus papildyti turimų akcijų skaičių iki galimos (čarteriu leidžiamos) 50 akcijų ribos, o visai neturintiems bent išsigyti, pagal galimybę.

Kiekvienas NL laikraščio skaitytojas turintis NL akcijas yra ne tikta skaitytojas bet ir jo leidėjas. Tad kviečiame visus!

Šiuo metu naujai išigijo:

70. K. E. nuoširdi ilgametė NL skaitytoja — remėja iš Montrealio, turin-

**D E M E S I O !
LOGGING COMPANY**

in Fredericton area of New Brunswick pareikalauja nuolatinių darbininkų, kurie nėra įsijungę į joki darbą ir yra pilnai sveiki dirbti prie rastų lauke.

- Kompanija duoda išlaikymą, transportą jei būtų reikalingas apmokymas.
- Duodamas tinkamas butas.
- Perkėlimas kiton vieton apmokamas.
- Labai geras atlyginimas.

Kreiptis: ST. ANNE-NACKAWIC PULP & PAPER COMPANY LTD.
1020 Place du Canada,
Montreal 101, Quebec.
TEL. 514 - 866-9767 (Collect)

mų NL akcijų skaičių papildė 3 naujom NL akcijom.

71. M. Rutkauskas, Mike's Texaco Service Station savininkas, Pointe Claire P.Q. Jau antrąjį kartą šiais metais išigijo po 5-klas akcijas.

Malonu priminti M. Rutkausko nuoširdų NL laikraščio rūpesčių supratimą, nes sako: "dar ir aukoju 25 dol. nes žinau, kad mūsų spaudos rūpesčiai dideli". Malonu būtų, kad M. Rutkausko pavyzdžiu pasektų ir kiti mūsų verslininkai, profesionalai ir kt.

Visiems montrealiečiams patartina, esant reikalui, užsukti į jo garažą, kuriame jis jau ap-

tarnaus tikru lietuvišku nuoširdumu.

72. Andrius Latvaitis iš Longueuil, (Taxi verslo savininkas) skaitytojas ir aktyvus Montrealio lietuviškos visuomenės narys išigijo 2-rą akciją.

73. Alg. Gustaitis iš Los Angeles, Calif. aktyvus lietuviškų laikraščių bendradarbis, neatlaidus lietuviškų reikalų gynėjas, ilgametis NL skaitytojas — bendradarbis išigijo 2-rą akciją.

Visiems parėmusiems savąją spaudą — išsigijusiems NL akcijas. NL valdybos vardu tariau nuoširdų ačiū. Tuo pačiu maloniai visi laukiami įsijungti į šį akcijų vėją.

J. Šlaucius NL akcijų vėjus vedėjas

PIRKTI AR PARDUOTI
NEKILNOJAMĄ TURTĄ PADĖS JUMS
V. Pėteraitis
353-9960 / Namų 721-0614
UNITED TRUST REALTIES
7995 Blvd. Les Galeries, D'Anjou, P. Q.

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

KVIEČIAME JAUNUS IR SENUS SU KAUKĖMS
ARBA BE JŲ DALYVAUTI

KAUKIŲ VAKARĖ,

kuris įvyks spalio 20 d., šeštadienį, Aušros Vartų parapijos salėje.

3 GERIAUSIAS KAUKES GAUS DOVANAS !

Programoje geras orkestras, vakarienė ir baras. Užtikrinta linksma nuotaika.

Pradžią 7 val. vakaro.

Įėjimas: \$3,50, studentams — \$2.00.

Neringos Jūrų šaulių kuopos
Moterų skyrius

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ !
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI !
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS !
- UŽEIKITE ! ĮSITIKINKITE ! PASINAUDOKITE !

PASIKALBĖKITE SU
Manageriu
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.
Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	6%	Asmeninės	9%
Taupomasis s-tas	6,5%	Nekiln. turto	9%
Term. ind. 1 m.	7,5%	Čekių kredito	9%
Term. ind. 2 m.	8%	Investacines	nuo 9,5% iki 12%
Term. ind. 3 m.	8,5%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10.000 da iki \$2,000 už taup. s-tos sumas už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiądieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.